

VÁRNEGYED

Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

AZ ANYANYELVI ROCKZENÉSZ

Tolcsvay László Kossuth-díjas zeneszerző

13. oldal

**AZ IDEGENFORGALOM
ÉS A HALÁSZBÁSTYA:
MEGOLDÁS KELL**

4. oldal

**VÁLTOZNAK
A JÁRMŰPARKOLÁS
SZABÁLYAI**

7. oldal

**ÚJ KISBABÁHOZ
KÖLTÖZÖTT
A VÁNDORBÖLCSŐ**

9. oldal

BUDAPEST FŐVÁROS I. KERÜLET BUDAVÁRI POLGÁRMESTERI HIVATAL

ÜGYFÉLFOGADÁS ÉS TELEFONSZÁMOK

Központi telefonszám: +36-1/458-3000

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 14.00-18.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Péntek: 8.00-12.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Cím: 1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Levelezési cím: 1276 Budapest, Pf. 1198
Központi e-mail: hivatal@budavar.hu

ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK:

I. számú:
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.
Telefonszám:
06-1/458-3030,
06-1/458-3025

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.30 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

III. számú:
1014 Budapest, Országház utca 9.
(Közterület-felügyeleti Iroda)
időpont egyeztetés: 06-1/225-7271
vagy kozteruletfelugyelet@budavar.hu

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-16.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.00 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.00 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)
Csak előre egyeztetett időpontban!

II. számú:
1013 Budapest, Attila út 65.
Telefonszám:
06-1/225-7276

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.00 óra
Kedd: 8.00-16.00 óra
Szerda: 8.00-16.30 óra
Csütörtök: 8.00-16.00 óra
Péntek: 8.00-13.30 óra
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

GAMESZ ügyfélszolgálat
1011 Budapest, Iskola utca 16.
Telefonszám:
06-1/225-2440
06-1/225-2450

Ügyfélfogadási idő:
Hétfő: 8.00-18.00
Kedd: 8.00-16.00
Szerda: 8.00-16.00
Csütörtök: 8.00-16.00
Péntek: 8.00-13.00
(ebédidő: 12.00-12.30 óra)

Szelfizz panorámával!

A Hilton mögött szláv akcentussal, tört angolsággal tíz eurónyi fotópénzt kér a hívtalan turisztikai szolgáltató egy látogatótól, mert az a vállára helyezett galambjával fotózkodott. Ha nincs nála készpénz, készségesen el is kíséri a szállodánál lévő ATM-ig. A Mátyás-templom túloldalán ugyanez a turista kétes tisztaságú asztalon eszi csontszárazra sütött lángosát. A Halászbástya Étterem szabadon látogatható északi bástyájáról már előbb úgylis lezavarták a pincérek, pedig azt olvasta egy internetes ajánlóban, hogy onnan is szép a panoráma.

Azt hinné az ember, hogy a Halászbástyával és környékével, az idegenforgalmi szolgáltatásokkal semmi gond nincs, mert itt csakis a legkiválóbb vendéglátók és szolgáltatók működhetnek, elvégre világörökségi helyszín páratlan panorámával, hiteles történelmi környezettel. Habár Budapestnek nincs egyértelmű főtere, mint például Prágának, a Szentháromság tér lehetne Buda főtere, de az biztos, hogy a Várnak ez a gyűjtő- és gyűjtőpontja.

Be kell látni, hogy a hazánkba érkező mind több külföldi igényeihez hozzá kell igazítani a szolgáltatások színvonalát, és az itt eltöltött idejüket meg kell tudni hosszabítani úgy, hogy az élményfaktor mindenképpen pozitív maradjon. Szürkezónás pitiánerek, lehúzás helyek itt és máshol se kapjanak lehetőséget pénzbevitelre.

És most a Halászbástyáról és a rövid életű kordonról. A nap bizonyos szakában a Mátyás-templom és a Halászbástya körül annyira nagy a tömeg, hogy az ember azt hinné, tüntetnek, vagy ingyen osztanak valamit, mozdulni nem nagyon lehet. A Halászbástya fizetős szakaszának kiterjesztése tehát egyáltalán nem ördögtől való ötlet, mert a pesti panoráma nyugodt és lökdösődés nélküli megtekintéséért, lefotózásáért a jelek szerint sokkal többen fizetnének. Másrészt az itt szelfizető tömeget tudni kell a Vár és a Várnegyed más szép és kellemes szegletei felé irányítani. A bástya földszinti szakaszánál két napig se bírta a próbaidős kordon, a kerület vezetői gyorsan belátták, hogy nem lesz ez így jó. A lényeg ugyanis az, hogy minőségi szolgáltatások mellett a turisták felejthetetlen élményekkel gyarapodva hagyjanak a kerületben több pénzt.

Kuthi Áron
főszerkesztő

Impresszum

A BUDAPEST I. KERÜLET
BUDAVÁRI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA
Kiadó: Budavári Média és Városmarketing Kft.
Szerkesztőség: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 4.
Telefon: +36-1/611-6493
Írjon nekünk: info@varnegyed.hu
Hirdetés: hirdetes@varnegyed.hu
ISSN 2060-6303

VÁRNEGYED
Budai Vár • Gellérthegy • Krisztinaváros • Tabán • Víziváros

Főszerkesztő: Kuthi Áron
Munkatársak: Balogh Roland, Schmidt Gábor,
Szilléry Éva, Tari Tamás
Fotó: Kőrösi Tamás, Tóth Tibor, Vadnai Szabolcs
Nyomdai előkészítés: Crood Comp
Nyomda: Mediaworks Hungary Zrt.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk
vissza! Minden jog fenntartva!
Megjelenik 18000 példányban.

Elbontották a fekete drapériát a Halászbástyán

Böröcz László polgármester intézkedett, a kivitelezés nem a várt módon valósult meg

A budavári polgármester arról döntött, hogy bontsák el a Halászbástya alsó részén az újév napján kihelyezett fekete kordont. Böröcz László szerint ugyanis a kivitelezés nem a várakozásoknak megfelelően valósult meg. Az önkormányzat növelné turisztikai bevételeit, de csak úgy, ahogy az a budaváriak számára is elfogadható.

Az önkormányzat kiemelt célja, hogy a korábbinál jóval nagyobb figyelmet fordítson a köztisztaságra, valamint a műemléki környezet karbantartására és fejlesztésére, összhangban a helyi lakosok és az idegenforgalom elvárásaival. Ezért a képviselő-testület úgy döntött, hogy a Halászbástya fizetős övezetét kísérleti jelleggel, korlátozott tesztidőszakra kiterjeszti a látványosság alsó részére is. Az intézkedés 2025. január 1-jével lépett életbe, azonban a kivitelezés a kordonokra erősített fekete drapériákkal nem a várakozásoknak megfelelően valósult meg, ezért Böröcz László polgármester 24 órán belül döntést hozott a kordon elbontásáról. A tapasztalatok alapján egyértelművé vált, hogy ez az intézkedés nem megfelelő megoldás a látogatottságot felmérő tesztidőszakra.

Budaváron a helyi lakosok érdekei állnak az önkormányzati döntéshozatal középpontjában, ennek jegyében az ön-

Fotó: Kőrösi Tamás

A Halászbástyát évente 4 és fél millió turista látogatja, nagy feladat a tömegirányítás

kormányzat továbbra is arra törekszik, hogy nagyobb arányban részesüljön az itt keletkező turisztikai bevételekből, és ezáltal magasabb színvonalú szolgáltatásokat biztosítson mind az itt élők, mind az ide látogatók számára, ehhez pedig olyan megoldásra van szükség, amely elfogadható az I. kerületi közösség számára – tudatta az önkormányzat.

További távlati önkormányzati cél, hogy megfelelő árázással és vendégirányítással (például kombinált jegyvásárlási lehetőséggel a Halászbástya és a Magdolna-torony látogatására) ez a kiemelt jelentőségű idegenforgalmi látványosság fenntarthatóbb módon, jelentős mértékben növelheti a kerület turisztikai bevételeit.

Elszállítják a kerítés elemeket

PANORÁMA INGYEN

Az I. kerületben állandó lakcímmel rendelkező lakosok bármikor ingyen látogathatják a Halászbástya emeleti teraszát. Állami és nemzeti ünnepeken, március 15-én, augusztus 20-án és október 23-án a belépés viszont mindenki számára díjmentes. A felső szinten nemrég helyeztek üzembe ingyenesen használható távcsöveket is. A Halászbástya emeletére egyébként 1500 forint a belépő (diákok, nyugdíjasok számára 750 Ft), de hat éven aluli gyermekek, óvodai és iskolai csoportokat kísérő pedagógusok, Kerületkártyával rendelkezők számára ingyenes a látogatás. A díjmentes belépést biztosító további feltételekről a budavar.hu/halaszbastya oldalon olvashatnak.

BELÉPŐ VELENCÉBE ÉS EGY PRÁGAI UTCÁBA

Velence az első város a világon, ami 2024-ben belépőjegyet vezetett be a turistáknak. A lépést a tömeges turizmussal és az éghajlatváltozással indokolták. Tavaly napi 5-5 eurót kellett fizetni a lagúnavárosban meghatározott időszakokban és hétvégén. A kísérleti program tavaly 29 napot érintett, 2025-ben a fizetős napok száma 54-re emelkedik. Az 5 eurós ár csak legalább négynapos elővetelben érvényes, egyébként 10 eurót kell fizetni. Tavaly 485 062 napijegyet adtak el, ez 2,25 milliárd eurót hozott Velencének.

Prágában is fizetni kell a látogatóknak, de nem a városért, hanem az egyik utcáért. Az alig több mint száz méter hosszú, kicsi színes házakkal teletűzdelt Arany utcácska 9 és 17 óra között körülbelül 7500 forintnyi cseh koronáért látogatható (a jegy a palotába és két templomba is érvényes).

MÁR HARMINC ÉVE FIZETŐS A KILÁTÓTERASZ

Nagyjából három évtizeddel ezelőtt, 1995. május 30-án vezették be a Halászbástyán a belépőjegyet. A második világháború utáni évtizedekben – főként a budapesti szmog és az elmaradt karbantartások miatt – az épületet sok károsodás érte és leromlott az állaga. 1984–85-ben, az akkori tervhivatal a felújításra anyagi keretet is elkülönített, de a rekonstrukció munkálatai 1990–92-ben leálltak, ekkorra a déli bástyaszakasz felújítása fejeződött

be, ahol az alapozást is újra kellett építeni. 1992 decemberében – akkori árakon – hozzávetőlegesen 240–270 millió forintra becsülték a hátralévő munkálatok költségét. Látván, hogy évekig nem történik semmi és ez súlyos károsodásokhoz vezethet, az I. kerületi önkormányzat saját erejéből kezdte folytatni a felújítást 1994-ben. Az akkori munkálatok magukban foglalták a déli bástya rekonstrukcióját, a Schulek-lépcső és a déli felső lépcső, valamint a Mátyás-templom szentélye mögötti pártás támfal felújítását, mely során

a díszítőkövek javítását és megtisztítását is elvégezték. Megtörtént a Szent István szobor körül lerakott díszburkolat, majd a hat, a déli felvezető lépcsőt díszítő vitézszobor felújítása is. Ezt követően, 1995. május 30-án lépett érvénybe az I. kerületi önkormányzat határozata, melynek értelmében belépti díjat vezettek be a Halászbástyán.

ÉVENTE FÉLMILLIÁRDOS BEVÉTEL

A Budai Várat évente 4,5 millió turista keresi fel. Tavaly az I. kerületi önkormányzat csaknem félmilliárd forint bevételhez jutott a Halászbástya belépőiből: ez nyáron hetente 10–12, télen pedig 2–3 millió forintot jelent. A bástya felső kilátóteraszára naponta mintegy ezer turista megy fel. Az ez alatti, szintén panorámát nyújtó részen üzemelő Halászbástya étterem azonban kedvező bérleti díj fizetése mellett üzemi díjmentes. Fontos tudni, hogy az I. kerületi lakosok bármikor ingyen és bérmentve látogathatják a Halászbástyának a fizetős szakaszait is. Az állami és nemzeti ünnepeken, március 15-én, augusztus 20-án és október 23-án a belépés viszont bárki számára díjmentes.

Schmidt Gábor

Bezár Budapest legrosszabb étterme

Megszűnik a Mátyás-templom melletti Kurjantó Grill&BBQ Terasz nevű turistacsapda, a jelenlegi bérlő már csak február közepéig maradhat. Az önkormányzat pályázatot írt ki a Szentháromság téri pavilon üzemeltetésére, nyertest január 31. után hirdetnek. Budavár ezt követően átépítené az ingatlant, hogy a történelmi környezethez méltóbb szolgáltató egység létesüljön a fás területen.

Pályázati elbírálás után új bérlő veszi át a Szentháromság téri pavilon üzemeltetését, a pályázatról még tavaly novemberben döntött a képviselő-testület. Böröcz László polgármester ezzel kapcsolatban azt mondta: azért csak egy évre tervezik a bérbeadást, mert a pavilont át akarják építeni. Hangot adott annak a személyes véleményének, hogy nem a jelenlegi funkció és vállalkozó a legjobb, hiszen a Kurjantó-pavilon a turisták által adott Google-értékelések alapján Budapest legrosszabb helyének számít. A bérlővel

Fotó: Kocsis Attila

azért hosszabbítanak mégis szerződést februárig, mert nem akarnak lemondani az addig befolyó mintegy 12–13 millió forintos bérleti díjbevételről.

Mint arról a Várnegyed beszámolt, az előző önkormányzati ciklusban nagy vihart kavart a pavilonok ügye. A Szentháromság téri, 128 négyzetméteres létesítmény bérleti jogát a baloldali városvezetés idején, 2022 májusában pályázat nélkül kaphatta meg a Kurjantó Bisztró Kft., 90 napra havi 800 ezer forintért. Ezután – pályázat nélkül – kétszer 90 napra meghosszabbították vele a szerződést, változatlan áron. Ebből 2022. május

és 2023. szeptember között 9,2 millió forint bevételhez jutott az önkormányzat.

Később, a polgári oldal javaslatára egy átlátható, nyílt licites pályázatot bonyolítottak le, amelyen a cég immáron a korábbi összeg hétszereséért, havonta 5,3 millióért bérlő a pavilont, így 2023 szeptembere és 2024 szeptembere között összesen 64 milliót bevételt eredményezett a területnek.

Lapunk munkatársai még tavaly nyáron fogyasztottak a helyszínen. A Kurjantó pavilonnál nincs kiszolgálás, a vendégeknek a pultnál kell rendelniük. A lángos kétezer, a hasábburgonya háromezer, a hotdog menü hétezer forintba került. A papírpohárba szervírozott, felejthető ízű kávéért 1100 forintot kértek.

A hely a Google térképen mindössze 1,8 csillagos értékelést ért el, a leggyakoribb kifejezés a szöveges kritikákban a „turistacsapda”, általános vélemény, hogy vállalhatatlan minőségű ételt és kiszolgálást kap a vendég, nagyon-nagyon drágán.

SG

Vízkereszt után viszik el a fenyőfákat

Idén is szervezetteren gyűjti össze és szállítja el a feleslegessé vált, elszáradt karácsonyfákat a fővárosban a Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. FKF Hulladék-gazdálkodási Divíziója vízkeresztet (január 6.) követően.

Társasházak esetén a fenyőfákat a háztartási hulladékgyűjtők mellé kell kihelyezni úgy, hogy ne akadályozzák sem a gyalogosokat, sem a parkolást, se a forgalmat. Családi házas övezetekben a kukák mellé, jól látható és könnyen megközelíthető helyre kell helyezni a fákat. Budapesten több mint 250 kiejelölt gyűjtőhely is rendelkezésre áll a fenyőfák elhelyezésére. Az összegyűjtött fákat felaprítják, majd a Fővárosi Hulladékhasznosító Mű kazánjaiban hasznosítják újra.

FENYŐFA-GYŰJTŐHELYEK:

Attila út – Alagút utca sarok
Fehérvári kapu – Palota út (parkoló)
Czakó utca – Naphegy utca sarok
Várkert rakpart – Fátyol utca sarok
Szilágyi Dezső tér (parkoló)
Hunfalvy utca (parkoló)
Zsolt utca – Aladár utca sarok
Orom utca – Antal lépcső sarok

VN

Látogatás az idősklubokba

Fotók: Vadnai Szabolcs

Böröcz László polgármester Bauer Eszter, Fróna Levente képviselőkkel és Fazekas Csilla alpolgármesterrel vitt ajándékot a Farkas Edith Szeretetotthonba

A karácsony előtti napokban Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester a Hattyú-, a Roham-, és a Fő utcai Idősklubokba látogattak el, hogy az ünnepet egyedül töltő kerületieket üdvözljék. Mindhárom helyszínre, valamint a csaknem kilencven idóst ápoló Krisztina körúti Farkas Edith Szeretetotthonba is vittek ajándékokat. Idén a kerület vezetői a csokoládé és a saját készítésű gyümölcskenyér mellett rehabilitációs kerékpárt is vittek a karitatív munkát végző Szociális

Missziótársulat által immár 25. éve működtetett intézménybe.

A kerület vezetése számára fontos az idősek élettapasztalata, fontos, hogy számíthat a tudásukra, tapasztalatukra.

Várnegyed

Itt a megoldás az albérlőknek a parkolásra

A Budavári Önkormányzat 2025-től ideiglenes lakcímmel (tartózkodási hellyel) nem, csak állandó lakcímmel rendelkező lakosok számára biztosítja a gépjármű várakozási hozzájárulást; aki eddig ideiglenes lakcímmel rendelkezett a kerületben, az idén nem kap parkolási engedélyt. Emiatt számos jelzés érkezett az önkormányzathoz az Ügyfélszolgálati Irodán

illetve a közösségi médiafelületeken keresztül. A változás kiváltó oka, hogy nem állandó I. kerületi lakcímet feltüntetető lakcímkártya ezentúl azért nem elegendő ehhez, mert egy friss fővárosi rendelet kizárja az ideiglenes lakcímmel rendelkezők részére parkolási engedély kiadását, hogy ne lehessen egyszerre két kerületben parkolási engedélyhez jutni.

A kerületben élő albérlők viszont egyszerűen létesíthetnek állandó lakcímet, mert erre jogszabály is lehetőséget ad megfelelő feltételek mellett. Ha a bérleti szerződést két tanú írta alá, illetve ügyvéd vagy közjegyző ellenjegyezte, ebben az esetben az aláírt bérleti szerződés felmutatásával maga a bérlő is el tud járni a Kormányhivatalnál, ehhez nem kell a szállásadó hozzájárulása. Az eljárásban a szerződésen kívül csak a lakcímbeljelentő lapot kell kitöltve benyújtani (vagy online lakcímbeljelentés esetén elektronikusan csatolni). Ellenkező esetben (pl. szívésségi lakáshasználat) a bejelentőlapot a lakcímbeljelentést kezdeményező mellett a szállásadónak is saját kezűleg kell aláírnia. Az ügyintézésre még van kis idő, a 2024-es várakozási engedélyek 2025. január 31-én éjfélkor járnak le.

Kuthi Áron

Fotó: Tóth Tibor

Változások a budavári parkolásban

A tavaly kiadott parkolási engedélyek érvényessége 2025. január 31-én lejár, a járműtulajdonosoknak érdemes tehát időben elindítani az ügyintézt. Fontos változás, hogy a budavári parkolás rendszere idén átalakul; a Fővárosi Közgyűlés tavaly több ponton módosította a vonatkozó szabályokat, ezért kell a kerületi rendszert módosítani. Január 1-től az első gépjárműre vonatkozó lakossági várakozási engedély ingyenes, azt egységesen évente ötezer forint költségtérítési díj fejében lehet kiváltani.

A második gépjármű parkolási engedélyére viszont már környezetvédelmi kategóriánként változó kedvezmények és költségek érvényesek (ld. táblázatunkat), minden esetben az ötezer forintos költségtérítési díjon felül: a legkisebb díjtétel évente 22 500, a legmagasabb pedig 225 ezer forint. A Budai Vár védett övezete számít a legdrágábbnak, a legolcsóbb pedig a Naphegy, a Tabán és a Gellérthegy.

A szülők kérhetnek várakozási tárcsát, ha a budavári parkolási övezeten belül viszik a gyereket bölcsődébe, óvodába, napközi-be vagy az általános iskola alsó tagozatára. A szülő jelöli meg, melyik autóra szóljon a tárcsa, amely az intézménylátogatási igazolásban megjelölt bölcsőde, óvoda, napközi címe szerinti utca szakaszon 8–9 és 15–17 óra között 20 perc ingyenes várakozást tesz lehetővé. Ez alól kivételt jelent a Budai Vár védett övezete, ahol a szülők 30 perces behajtási-várakozási engedélyt kérhetnek (ez napi kétszer vehető igénybe tanítási és nevelési napokon, és háztartásonként legfeljebb két gépjárműre adható ki).

Igénylés elektronikusan az ugyfelablak.budavar.hu oldalon vagy az ügyfélszolgálati irodában (ugyfelszolgalat@budavar.hu; 06-1/458-3030, 06-1/458-3025) Nyitvatartási idő: H.: 08.00–18.00, K.: 08.00–16.00, Sze.: 08.00–16.30, Cs.: 08.00–16.00, P.: 08.00–13.30. Cím: Kapisztrán tér 1., Attila út 65. **SG**

MÁSODIK GÉPJÁRMŰ VÁRAKOZÁSI DÍJA ÁLLANDÓ LAKÓHELY ESETÉN (állandó lakhellyel rendelkezők)

Besorolás	Budai Vár (védett övezet)	3011-es, 3016-os zónák (Viziváros, Várszoknya, Attila út, Krisztina krt.)	3012-es, 3017-es zónák (Naphegy, Tabán, Gellérthegy)
EURO 2 vagy alatta	5000 Ft költségtérítési díj + 225 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 150 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 112 500 Ft
EURO 3	5000 Ft költségtérítési díj + 157 500 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 105 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 78 750 Ft
EURO 4	5000 Ft költségtérítési díj + 112 500 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 75 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 56 250 Ft
Hibrid vagy EURO 5 és felette	5000 Ft költségtérítési díj + 67 500 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 60 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 45 000 Ft
Elektromos, zéró emissziós	5000 Ft költségtérítési díj + 29 250 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 30 000 Ft	5000 Ft költségtérítési díj + 22 500 Ft

Vegyük tekintetbe a felfestéseket!

Sokszor ad okot bosszankodásra, hogy egy parkoló autó két parkolóhelyet foglal el, mert gazdája hanyag módon tette le a járművet. A jelenség persze nem kerületfüggő, rengeteg példa akad erre városunkban. Mint ahogy az is megszokott városi jelenség, hogy sokszor több háztömböt kell fordulnunk, míg parkolóhelyet találunk. Ellenben a hiába megtett körök számát csökkenthetjük, ha mindig figyelembe vesszük a parkolóhelyek felfestését, és azoknak megfelelően parkolunk, így helyet hagyunk a másoknak is. Ez különösen fontos a parkolóhelyben szűkölködő környékeken.

Mint ahogy azt a legutóbbi városi közmegehallgatáson Böröcz László polgármester is hangsúlyozta, a városren-

Fotó: Tóth Tibor

dészet gondot fog fordítani arra, hogy a felfestések láthatóak legyenek, tavasszal tehát elkezdik a kopott felfestések javítását. Lakossági javaslat volt, hogy a használaton kívüli garázsbeállókat, kapukat

felülvizsgálják, mert így is nyerni lehet egy-két parkolóhelyet.

Egy másik, parkolással összefüggő téma a negyvenöt fokok parkolási rend megváltoztatása az Attila út 57-től 133-ig terjedő szakaszán. Így kevesebb autónak jut hely, de mint ahogy Fróna Levente, a körzet fideszes önkormányzati képviselője egy Facebook-bejegyzésben tisztázta, ezen még az előző városvezetés változtatott. Felhívta a figyelmet, hogy a Logodi utca egyes kijelölt szakaszain már működnek kizárólagos lakossági parkolóhelyek. Az önkormányzat a következő években ezeknek a dedikált helyeknek a számát tervezi növelni a kerület több pontján.

K. Á.

Német cserediákok Budaváron

A Kosztolányi Dezső Gimnázium 2024 decemberében ismét külföldi vendégeket fogadott: az évtizedes hagyományoknak megfelelően tavaly ismét regensburgi cserediákok érkeztek, hogy részt vegyenek az intézmény és az I. kerület által szervezett programokon.

December 13-án a testvérvárosi vendégek a Kapisztrán téri Városházán ismerkedhettek meg az épülettel. A diákok Csány Éva főépítész és Fodor Artur alpolgármester vezetésével tartalmas túrán vehettek részt, ahol az egykori nyomdaépület gazdag történelmi és művészeti örökségét mutatták be nekik.

Másnap a Kosztolányi Dezső Gimnázium falai között folytatódott a program. A regensburgi diákokat ünnepi reggeli fogadták, ahol a vendégek és az intézményben tanulók, tanárok együtt élvezhették az ízletes finomságokat. Az itteni vendéglátás a szülők és a pedagógusok együttes erőfeszítéseként valósulhatott meg, az előkészítésben a kosztolányis tanulók is részt vettek.

TT

Ingyen korizhatnak a kerületi gyerekek

A Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpont (Czákó utca 2-4.) idén is változtatlan nyitvatartással várja a korcsolyázni vágyókat. Az I. kerületben állandó lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18 év alatti fiatalok ingyenesen használhatják a március 2-áig üzemelő létesítményt.

Nyitvatartás:

Hétfő–péntek: 7.30–19.00

Szombat–vasárnap: 10.00–18.00

Iskoláknak fenntartott időszak (tanítási napokon):

Hétfő–péntek: 07.30–15.00

Közönségi időszak:

Hétfő–péntek: 16.00–19.00

Szombat–vasárnap: 10.00–18.00

A nem I. kerületi 14 év alattiak 2500 forintért vehetnek jegyet. Az I. kerületben állandó lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező 18. év felettiak 1500 forintért korcsolyázhatnak, nem I. kerületi lakosoknak a felnőtt jegyár 3000 forint.

A Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpont szeretettel várja az I. kerületi családokat és minden korcsolyázni vágyót!

-vn

Egy lépéssel közelebb a sikló

Forrás: KÖZTI/Bozsó Barna

A gellérthegi sikló ügye újabb fordulóponthoz érkezett, a Kúria tavaly decemberben helybenhagyta a projekt környezetvédelmi engedélyét, és új eljárásra kötelezte az elsőfokú bíróságot. Ezzel a több mint két évtizedes múltra visszatekintő beruházás közelebb került a megvalósuláshoz, számolt be róla az Index. A projektet az I. kerületi lakók túlnyomó többsége támogatja a polgári oldal által 2023-ban folytatott konzultáció alapján.

Az engedély kritikus lépés a sikló megépítéséhez, amelynek célja, hogy a Gellért-hegy turisztikai terhelését zöld és fenntartható megoldással csökkentse. A sikló nemcsak környezetkímélő működése miatt fontos, hanem mert kiváltaná a hegyet jelenleg elárasztó turistabuszokat. A kerület és a Főváros szabályozási tervei 1996 óta kijelölték a sikló nyomvonalát, s 2004-

től a Főváros 25 százalékos tulajdonrészével létrejött projekt cég dolgozott a megvalósításon. Bár 2020-ban kormányrendelet is támogatta a siklót, a jelenlegi fővárosi vezetés megkísérelte ellehetetleníteni a beruházást, elállva a szerződéstől. A projekt cég bírósági úton megtámadta ezt az elállást, a Kúria pedig 2025 januárjában tárgyalja az ügyet.

Az I. kerületben lakók évek óta panaszkodnak a turistabuszok okozta forgalomra és környezetszennyezésre. A helyiek szerint a sikló az egyik érdemi alternatíva, amely megoldást nyújthat. Böröcz László polgármester korábban ismertette, hogy a 2023-as kerületi konzultáció során a lakosság 90 százaléka helyeselte a turistabuszok behajtásának szigorítását.

Várnegyed

Gyertyagyújtás a Kapisztrán téren

A hanuka ünnepére emlékezve Böröcz László polgármester Faith Asher, a budavári zsidó hitközség EMIH-es rabbijával együtt gyújtotta meg a gyertyákat a Kapisztrán téren felállított kilenc ágú menórán december 29-én.

Mint azt a polgármester beszédében elmondta: „Hiszünk abban, hogy olyan közösséget tudunk építeni, melyben az egymásnak nyújtott figyelem része lehet a mindennapoknak is. Ez a közösség valódi alapja: tisztelettel, elfogadással és reménnyel tekintünk egymásra. Nem a különbözőséget, hanem az egységet, a kötődést, a kapcsolódást keressük. Hanuka fényében is megláthatjuk mindazt, amittől Budavár története közös, de ugyanakkor egyedi is számunkra, és melynek lenyomata itt van közöttünk, a kulturális és szellemi élet hagyományaival, a művészet és tudomány értékeivel.”

A decemberi vasárnapokon a Szentháromság téri adventi koszorún is gyújtak a gyertyák, itt Süllei László, a Mátyás-templom plébánosa, Péter Zoltán evangélikus lelkész, valamint Tampu-Ababei József katolikus pap gyújtott gyertyát.

-vn

Böröcz László köszönti Faith Asher (EMIH) zsidó hitközségi vezetőt

Fotó: Vermes Tibor

Már a hetedik kisbabát ringatja a vándorbölcső

Anandá lett a Budavári Vándorbölcső új lakója; a bölcső immáron a hetedik kisbabát ringathatja, mielőtt ismét útnak indul egy újabb családhoz, továbbadva a szeretetteljes összetartozás erejét – jelentette be Böröcz László polgármester.

Az I. kerületben a Budai Polgári Közösség kezdeményezésére élelt újjá 2022 augusztusában ez a hagyomány, az Európa-szerte nagy népszerűségnek örvendő vándorbölcső-mozgalom keretében, így köszöntve az I. kerületbe érkező újszülötteket.

A bölcső az újszülött életében az első saját tér, ahol eleinte a legtöbb idejét tölti, hiszen a baba az első hetekben a táplálkozáson kívül többnyire alszik, ami rendkívül jótékony hatással van fiatal idegrendszerének fejlődésére. A gyönyörűen faragott ringatózó kiságy a gondoskodás és a bizalom szimbóluma. Használata az

Forrás: Fazekas Csilla Facebook-oldala

Új otthonába érkezik a bölcső

újszülötteknél segíti az idegrendszer fejlődését, az egyensúlyérzék kialakulását és stabilitást is jelent a babának.

A vándorbölcső a gyermek négy hónapos koráig ajánlott, arra bármelyik I. kerületi várandós szülő vagy újszülött szülője jelentkezhet. A bölcső sorsolás útján találja meg a gazdáját, majd miután a kis-

baba kinőtte, útnak indul egy új családhoz. A bölcső az Ágymester Manufaktúra, a hozzá tartozó kelengyecsomag pedig a Barkácsanyu munkája.

Jelentkezni folyamatosan lehet, a sorsolást követően is. A következő sorsolás várható időpontja: 2025. április 30.

Fazekas Csilla alpolgármester lapunknak korábban azt mondta: a vándorbölcsővel ösztönözni szeretnék az I. kerületben élőket arra, hogy a gyermekeket vállaló családokra kiemelt figyelmet fordítsanak. Szeretnék továbbá, hogy minél több család találjon otthonra a kerületben, maradjon itt helyben vagy költözzön ide. Ennek érdekében számos önkormányzati támogatással (köztük a százezer forintos születési támogatással és oltási támogatásokkal) is igyekeznek segíteni a kerületben gyermeket vállalókat.

SG

Nagy sikernek bizonyult az adventi vásár

Fotók: Kőrösi Tamás

Több tízezer látogató vett részt a november 29–december 24. között a Szentháromság téren megrendezett Advent Budán rendezvénysorozaton, ahol 23 népművész, iparművész és dizájer kínálta portékáit, ők a saját maguk által tervezett és készített alkotásokat árusították. Volt köztük keramikus, viselet-készítő, mézeskalács- illetve, ékszerkészítő, bőrműves, tűzománc-, porcelán-, tiffanyüveg-készítő, virágkötő, selyemfestő, grafikusművész, ötvös, szaru- és csontfaragó, valamint faműves. Négy standon kézműves harapnivalókat kóstolhattak meg a látogatók: marcipánt, perecet, rétest, kürtöskalácsot, kézműves csokoládét és sült gesztenyét.

Külön standot biztosítottak térítésmentesen a budavári vállalkozásoknak, köztük az Asztalka és a Dobay cukrászdnak, valamint a Magyar Református Szeretetszolgálat Jobbadni Non-profit Kft.-jének. A vásárlók forralt bort, karácsonyi italokat, hagyományos lángost és helyben sült kürtöskalácsot, valamint melegkonyhas termékeket fogyaszthattak.

A rendezvény a külföldiek körében is pozitív fogadtatásra talált, a szervező Népművészeti Egyesületek Szövetsége sok elismerést kapott a turistáktól, de a magyar látogatók és a Vár lakosai is örömmel fogadták a minőségi termékválasztékot. Az I. kerületiek minden standon 10 százalékos kedvezménnyel, a vendéglátós standokon hétvégén pedig 30 százalékkal olcsóbban vásárolhattak. **SG**

Fotó: Vadnai Szabolcs

MINDEN FENYŐ GAZDÁRA TALÁLT. A karácsony előtti hétvégén csaknem ezer I. kerületi lakos juthatott kedvezményes áron fenyőfához a Monastery Hotel Ponty utcai parkolójában és a Czákó sportpályán tartott vásáron. Az eseményt a Budavári Önkormányzat a Budai Polgári Közösség közreműködésével szervezte. A kedvezményes fenyőfavásárral elsősorban a kerületi nyugdíjas, családos és rászoruló lakosokat szándékozott támogatni az önkormányzat. A cél az volt, hogy senki se maradjon fenyőfa nélkül Budaváron.

Az idős és mozgásukban korlátozott budavári polgároknak a fákat házhoz is szállították, ebbe Böröcz László polgármester és Fazekas Csilla alpolgármester személyesen is besegített.

VN

Fotók: Vadnai Szabolcs

KÓRUSVEZETŐT ÉS KÉMIAPROFESSZORT KÖSZÖNTÖTT A POLGÁRMESTER. A karácsony előtti napokban két különleges, 90. életévét betöltött, kerületünkben élő polgárt köszöntött otthonukban Böröcz László polgármester. Sebestyén Józsefné Ilona, Mona néni a magyar zenepedagógia kiemelkedő alakja, Kodály Zoltán tanítványa, népzeneész, és a mai napig aktív kórusvezető. Elhivatottsága és munkássága generációknak adta át a zene szeretetét és értékeit.

Dr. Rozsondai Béla az elméleti kémia professzora, számos kiválóság akadémiai mestere, aki feleségével együtt vallja, hogy a hosszú élet titka a szeretetteljes és harmóniában töltött mindennapokban rejlik. További boldog és egészségben eltöltött éveket kívánunk nekik!

KÁ

Új tagokat toboroz a budavári polgárőrség

Hegedűs György elnök szerint szükség van a fiatalításra és a létszám bővítésére

A kerületi polgárőrség teljes létszáma 46 fő, de ennél kevesebb a ténylegesen „hadra fogható” ember, magas a tagok átlagéletkora, ezért mindenképpen szükség volna a fiatalításra és új tagok toborzására – mondta a Várnegyednek Hegedűs György (képünkön), a Budavári Polgárőrség elnöke.

A budavári egyesület lakossági kezdeményezésre 2005-ben alakult meg. A kerületi polgárőrök a rend iránti elköteleződésük alapján társadalmi munkában végzik közterületi járőrtevékenységüket, ennek során bűnmegelőzési feladatokat látnak el, jelzik észleléseiket a rendőrhatalóságnak és a kerületi közterület-felügyeletnek. Három személygépjárművel, két robogóval vesznek részt a közterületi közbiztonsági járőrözésben.

A budavári polgárőrök valamennyi, a kerületben megrendezett rendezvényen, nagyon sok esetben a kerületi rendőrkapitányság állományával közösen látnak el szolgálatot. Rendszeresen évente

Fotó: Vadnai Szabolcs

az iskolakezdés idején segítik az iskolába menő fiatalok biztonságos közlekedését, év közben pedig az adott iskola polgárőre az adott iskola rendőrével közösen segít a felmerült kérdések megoldásában.

Az egyesület a fiatalok nyári szakmai gyakorlatának elvégzését is biztosítani tudja, legutóbb a Than Károly Ökoiskola Gimnázium, Szakközépiskola és Szakiskola rendészeti ágazatán tanuló középiskolások számára adott ilyen lehetőséget. Mód van az érettségihez kötött közösségi szolgálat elvégzésére is, több fővárosi és kerületi gimnáziummal, középiskolával állnak kapcsolatban. Az egyesület együttműködik a Budavári Szociális és Gyermekegyesületi Szolgáltatási Központtal, az idősek klubjainak eseményein is részt vesz. A budavári polgárőrök évente négy-ötezer szolgálati órát teljesítenek a kerületben.

Schmidt Gábor

FELHÍVÁS

A Budapest I. ker. Budavári Polgárőr, Önkéntes Tűzoltó, Egészség- és Természetvédő Egyesület soraiba várja azon büntetlen előéletű személyek írásbeli jelentkezését a budavaripolgarorseg@gmail.com e-mail címre, akik – szabadidejük terhére, önkéntesen, díjazás nélkül – tenni kívánnak Budapest I. kerület Budavár közrendjéért és közbiztonságáért.

Tetőtéri lakások épülnek a Batthyány utcában

Beépítik a Batthyány utca 2. szám alatti társasház tetőterét, ahol több – információink szerint hét – lakást alakítanak ki, a Parlamentre néző kilátással. A Fő utca sarkánál található, de gyakorlatilag a Batthyány tér sarkát képező épület külső homlokzatát már felújították, liftet is kiépítenek, a munkálatok várhatóan év végére fejeződhetnek be.

A tetőterében kialakítandó ingatlanok könnyen értékesíthetők lesznek, mert bár nem prémiumkörnyékről van szó, kiváló a lokációja, ráadásul az I. kerületben már szinte alig épül új lakás, ezért unikálisnak számít – mondta a Várnegyednek Németh Gyula ingatlanszakértő. Hozzátette azt is, hogy a parkolás jelentheti a szűk keresztmetszetet, a ház belső udvarán ugyanis nem

alakíthatók ki várakozóhelyek kellő számban, vagyis az új lakók csak az utcán tudnak majd parkolni. Az új ingatlanok négyzetméterára ezen a környéken 2,2–3 millió forint között mozog, és az a réteg, amelyik ezt megengedheti magának, jellemzően autótól közlekedik.

Az ingatlanpiac egyébként jelenleg felívelő szakaszban van, egyre több a vevő és az eladó is, utóbbiak már elkezdtek emelni az árakat. Idén ráadásul mintegy 1500 milliárd forintot kamatot fizetnek ki az államkötvények után, ez a hatalmas összeg pedig várhatóan az ingatlanpiacon fog megjelenni. A tetőtéri lakások így éppen jó időben kerülnek piacra.

SG

NEM DIADALMENET A TETŐTÉR-BEÉPÍTÉS

Nagyon sok szempontot kell figyelembe venni, ha egy társasház eladja a tetőtérét. Fontos, hogy mielőtt a lakók bármit aláírnak, fogadjanak e téren tapasztalt ügyvédet. Szerződésben kell ugyanis rögzíteni, hogy a beruházónak milyen munkát kell elvégeznie, rögzíteni kell a jogi, műszaki, anyagi garanciákat. Előfordulhat, hogy a kivitelezés nem a szerződésnek megfelelően – és nem megfelelő minőségben – történik, vagy pedig a beruházó nem végzi el teljeskörűen az általa vállalt munkát. Van, amikor a tetőtérben kialakított lakások ezért nem kapnak használatbavételi engedélyt, ami az értéküket jelentősen csökkenti. Arra is gondolni kell, hogy a beruházás során megváltoznak a társasház tulajdoni arányai, és ebből is adódhatnak feszültségek, az ilyen beruházás a társasház alapító okiratának frissítését is jelenti.

Prima Primissima-díjas a Toldy tornatermének tervezője

Fotó: MTI/Balogh Zoltán

Az I. kerületi Toldy Ferenc Gimnázium tornatermének tervezője, Földes László építész kapta a 2024-es Prima Primissima-díjat építészet kategóriában. A huszonegy éve alapított elismerés díjátadó ünnepségén Csányi Sándor, a Prima Primissima Alapítvány kuratóriumának elnöke gratulált a nyerteseknek.

A Petschnig János (1821-1897) által tervezett patinás neogótikus épületnek több mint száz éven át nem volt tornaterme, a 2004-ben elkészült beruházással négy funkcionális egységgel is bővült az intézmény: a tornaterem, a közlekedő, az öltözők és az orvosi szárny. A tornaterem terepszint alatt található, tetején zöld te-

tőkerettel. A tornaterem téglaburkolata a régi főépület tégláihoz illeszkedik.

A Földes Architects vezetője, Földes László (1959) több óvoda, bölcsőde tervezője. Nevéhez olyan középületek tervezése kapcsolódik, mint többek között a visegrádi Erdei Iskola, a debreceni Igazságügyi Központ vagy a Kemenes Vulkanpark Látogatóközpont Celldömölkön. Számos családi ház, valamint a Margit-híd pesti hídfőjének tövében található Hableány-emlékmű tervezője. Földes László egy időben kerületünk lakója volt, és itt is működött építészirodája.

Kuthi

Forrás: Facebook

Prima-díjas Boldoczki Gábor

Szintén a Műpában vehette át a Prima Primissima Alapítvány Prima-díját Boldoczki Gábor, Liszt Ferenc-díjas trombitaművész is, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, az I. kerület díszpolgára.

Boldoczki olyan nemzetközi megméretések győztese, mint a párizsi Maurice André trombitaverseny, és számos világváros koncerttermében fellépett. Tíz albuma jelent meg a Sony Classical gondozásában. Még 2008-ban Junior Prima-díjat, 2013-ban Liszt Ferenc-díjat, 2019-ben pedig Bartók-Pásztory-díjat kapott, 2019-ben az I. kerület díszpolgárává, 2023-ban a Magyar Művészeti Akadémia tagjává választották.

-tari

A török emlékmű a Várban személyes emlék:
Tolcsvay László gyerekként itt temette el kedvenc papagáját
Fotók: Kőrösi Tamás

Az uniformizálás a világ egyik legnagyobb veszélye

Tolcsvay László legújabb musicaljéről és arról, mit jelent az anyanyelvi rockzenész

Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy egyedül vagyunk a világon, pedig fontos tanulnunk a másik ember sorsából. Erre hívja fel a figyelmet a Koldus és királyfi klasszikus mese, amelynek musical-ősbemutatója kapcsán beszélgettünk a Kossuth-díjas Tolcsvay Lászlóval. A zeneszerző elmondta, hogy a Békét és reménységet című dala az ő nagy „ellenállása”, mert amióta él, háborúk dúlnak a világon, és a nem ennénk meg egymást, akkor olyan dolgok jöhetnek létre, amelyeket el sem tudunk képzelni.

– A Magyar Színházban decemberben mutatták be Mark Twain klasszikusának, a Koldus és királyfinak az átíratát. Többnyire a zene születik meg először, majd belép a szövegíró, történetesen Müller Péter Sziámi?

– A Koldus és királyfi szövegekönyvét teljes egészében Sziámi írta, számára nagy feladat volt, hogy Mark Twain igen fordultatos, izgalmas regényéből mit lehet majd nélkülözni. Számomra mindig a mese a legfantáziadúsabban megzenésíthető műfaj. Azok a musicalek, amelyek színesek, fordultatosak, mind mese alapúak. Komponálni valamikor késő tavasszal kezdtem el, de mivel Péter rettenetesen invenciózus, egy „versíró zseni”, sokszor elém szaladt és megírta a szöveget. Volt, hogy egy részt nem beszélünk még át, de függetlenül egymástól elkezdtünk rajta dolgozni. Ő a Pasaréten, én a Dunakanyarban. Kiderült: ugyanabban a

ritmikában dolgoztunk, ugyanúgy képzeltük el a dalt, a legnagyobb örömünkre.

– Miért érvényes ma a Koldus és a királyfi találkozásának, szerepcserjének története?

– A legegyszerűbb válasz az lenne, hogy nézzünk körül a világban, micsoda különbségek vannak a társadalomban. Ez azonban mindig is így volt, és így is lesz szerintem. Ennél sokkal érdekesebb, amit Mark Twain is megfogalmazott magának a korai kapitalizmusban: mi történik, ha ez a két ember helyet cserél? Mit tanul egyik a másik sorsából? Hajlamosak vagyunk azt hinni, hogy egyedül élünk a világon és nem gondolunk bele a másik ember sorsába. A mese szerint Tom, a koldus kicsit „megszédül” a királyi udvar pompájától és egy hajszálon múlik, hogy megkoronázzák. Közben a királyfi is szembesül azzal, amivel az

izolált világában nem találkozott volna. Nem tudja valójában, hogy milyen az országa.

– Edvárd király a darab végén azt mondja, hogy kutyaütő király lettem volna, ha nem látok bele a koldusok életébe...

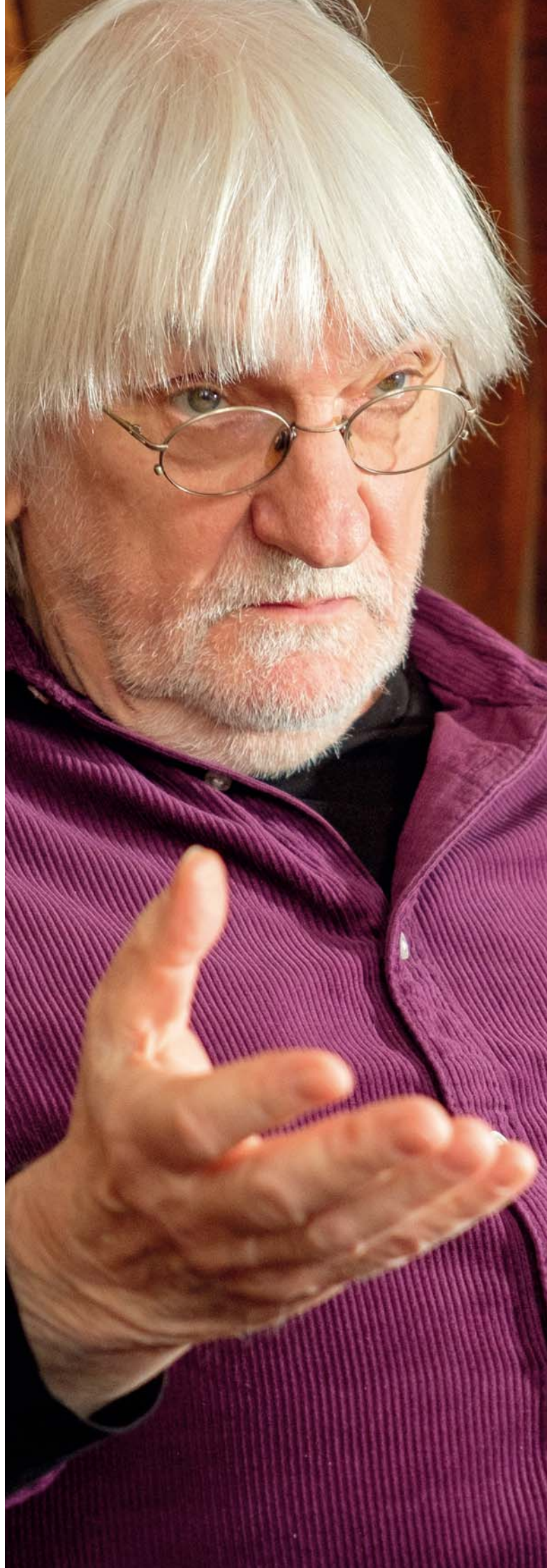
– Igen, és ezek nem is elsősorban gazdasági értelemben vett koldusok, hanem ahogy a darab mondja, „közösségük vígan él” bandák. Kicsit Villon-i a helyzetük, a kétségbeesés és a kilátástalanság szül egy olyan lelkiállapotot, hogy talán felül tudnak emelkedni a sorsukon.

– Volt olyan találkozás a társadalom szélén lévő emberrel, ami tanulságos volt?

– Itt ülünk a Várnegyedben, abban a házban, ahol születtem, de egy ennél kisebb udvari, egyszobás lakásban. Az itt látható zongora volt az én gyerekszobám, néha alá bújtam a testvéremmel, egy külön mesevilágot képzelünk oda. Édesapám énektanár volt, csekély fizetéssel. A gyerekkorom, ha nem is nélkülözésben, de nem gazdagságban zajlott. A ház, ahol felnőttem, igazi közösség volt, ha valaki megszorult, a többiek biztos, hogy segítettek rajta. A kölcsönkérés gesztusa természetes volt. Édesapám később kávéházi zongoristaként keresett némi plusz pénzt. Nem voltak extra játékaim, de boldog voltam, mert itt olyan közegben éltünk, ami az emberi viszonyokon alapult. A gyerekek, a barátok fantasztikus közösséget jelentettek. Nem voltak különbségek köztünk anyagi értelemben. Mi is mint a darabban a koldus gyerekek, csapatokban éltünk. A Bécsi kapu tériek, akik mi voltunk, más erőtereket varázsoltunk magunk köré, mint például a Dísz tériek. Tizenkét éves voltam, amikor a Bécsi kapu téren valamelyik lakásban már rendszeresen gyakoroltunk. Tizenhárom évesen már zenekarban játszottam testvéremmel, Bélával, és ettől kezdve nem is csinálok mást. Érdekes, hogy sok követség volt erre, az amerikai katonai attasék is itt laktak a Babits Mihály sétány elején, és a gyerekeik is itt játszottak velünk. Ilyen módon jutottunk hozzá a Beatles lemezekhez „idő előtt”, tehát a hatvanas évek kultúrája első kézből jött a Várba. Anyukámtól tudom, aki a Levéltárban dolgozott, hogy a Bécsi kapu felé eső ablakokból a „kiberek” megfigyelték őket.

– Édesanyja egész életében itt élt a Várban, a zongora pedig generációk óta kíséri a család életét...

– Igen, '63-ban a renováláskor kaptuk ezt a nagyobb lakást, amiben édesanyám 101 éves koráig élt. Ő egy abszolút „vári ósanya” volt. Az itt lévő zongorát, amin én is tanultam, a nagyapám vette nagymamámnak, amikor apám megszületett 1912 karácsonyán, az erdélyi Hátszeggen, ahol éltek. Nagyapám tanár volt, gimnáziumi igazgató. Trianon után nem volt hajlandó letenni a román hűségesküt, ezért kitelepítették őket. Egy éjjel megjelent egy lovasszekér, és azt mondták nekik, hogy ami a szekérre felfér, az mehet, a többi itt marad. A zongora is felkerült a kocsira. A papám gyerekként mindent végigcsinált, amivel ez a sors járt. Először vagonban laktak a Déli pályaudvaron, később testvérelével Hollandiába és Svájcba kerültek a gyermekvédő liga segítségével mint menekült gyerekek. Nagyapám Szentesen lett évek múlva gimnázium igazgató. Apám hazakerülve kántortanító lett, majd elvégezte a Zeneakadémiát, később egyedül jött Budapestre, megalakította a Caravan jazz együttest. A háború alatt az Országház utcában lakott egy olyan kicsi lakásban, amiben ez a zongora csak a fal mellett élére állítva fért el. A szomszéd házban volt anyukám házvezető, az ostrom alatt ismerkedtek meg az óvóhelyen.

– Fiatalon a Vár klubban és a Bem rakparton is zenéltek.

– A Bem rakparton játszott a Kék csillag, a Kex együttes, Török Ádám és a Mini, csütörtökönként volt a Tolcsvay (folk-beat) klub. Mai napig találkozom olyan emberekkel, akik a Bem klub-béli élményeikről mesélnek nekem. Ez a klub is gyújtópontja volt a budai beatgeneráció világának. Később a Vár klubban játszottunk, itt a mai Szentháromság téren.

– Korábban beszélt arról, hogy a rock and roll leginkább a közösségépítésről szólt. Ma is ezt jelenti?

– Most már nagy biznissz. Amikor belezott a pénz, akkor azt, aki nem vigyázott magára, bedarálta. Nagyon kellett figyelnie a mi generációnknak, hogy vagy beleszédül a show-biznisszbe, vagy meg tudja tartani azt, amit eredetileg érzett. Határozottan mondom, hogy a zene egy érzés, és nem a mentális, hanem az érzelmi síkon zajlik. Közösségteremtő spirituális ereje van. Az volt a szerencsém, hogy minden zenekarom baráti társaság volt. Soha nem üzleti alapon állt össze, hanem közösen álmodoztunk és létrehoztunk valamit. Ezért szeretem a színházi feladatokat is, mert közösségi alkotások. Sokat utazom fiatal muzsikusokkal, akik megmutatják a saját zenéiket. El vagyok ragadtatva, hogy milyen jókat hallok! És amikor kikerül a piacra, döbbenet hallom, mennyit rontanak a producerek rajta. Mindenféle idélen szempontok érvényesülnek: legyen gyors, legyen lassú, ilyen vagy olyan legyen, hasonlítson erre, vagy arra... Pedig éppen az a lényeg, hogy ne hasonlítsunk egymásra! A komputerizáció és a szuper stúdiótechnika is inspirálhat a sablonokra. Uniformizál, ami a világ egyik legnagyobb veszélye. Ma lassan ott tartunk, hogy az egyik város ugyanúgy néz ki, mint a másik, a felhőkarcókat ugyanazzal a szoftverrel tervezik. Nem tudok odaadni egy zenekarnak, vagy színháznak egy kottát, amit kézzel írok, mert „kötelező” egy bizonyos szoftvert alkalmazni, amit az egész világ használ! Tudom és értem; praktikus, de én nem örülök neki.

– Ha uniformizálás: a darab végén a frissen koronázott király azt mondja, hogy az egész világ angolul beszél majd.

– Igen és az is veszély. Praktikus, de az is uniformizálás.

– De a rockzene nyelve az angol, nem?

– Én végigéltem azt az időt, amikor a Fonográf együttes Kelet-Európában „világhírű” volt. Alma Atától Berlinig szerettek minket, ezek jártak a koncertjeinkre. Soha nem kellett nem magyarul énekelni. Persze a rockzenének az angol az anyanyelve. De mi az általunk létrehozott zenébe bele tudtuk varázsolni a magyar nyelvet. A dallamokban azt remélem, hogy a magyar lélek is tükröződik, talán épp ez az érdekes benne. Méghozzá azon egyszerű oknál fogva, hogy az a fajta lelkület, amelyben felnőttünk, nagyon is alkalmas volt arra, hogy rockzene legyen belőle. A Tolcsvay trióban deklaráltan népdalszerű dalokat írtunk. A mai napig a néplélek dallamokba érlelt esszenciája fontos a számomra. Nem határozom el, hogy népdalszerű dalt fogok írni, egyszerűen olyan lesz. Az volt az erősségünk Kelet-Európában, hogy a szláv vagy a német nép dallamai nem illeszkedtek úgy a rockzenéhez. Sebestyén Márta szokta mondani az ír és a magyar dallamvilág hasonlóságára utalva, hogy van egy csomó „magyír” népdal. Könnyedén rezonáltunk erre a zenére, és ettől lettünk anyanyelvi szinten rockzenészek. A mai napig tudom ezt kamatoztatni.

– A rock ellenálló mivoltát nem szereti hangsúlyozni?

– Azért nem, mert szerintem ehhez a műfajhoz eleve hozzátartozott a protestálás. Csak nem mindig deklaráltan. Én nem utólag vagyok ellenálló, hanem akkor, amikor kellett: 1973-ban megzenésítettem a Nemzeti dalt.

– Dúlt a délszláv háború, amikor a Békét és reménységet című dalt megírta, és a szomszédban most sincs béke...

– Ez az én igazi ellenállásom. Mindig azt keresem, hogy mi lehet a másik emberben, ami összekapcsol és nem azt, ami szétválaszt, nem a békétlenséget. Az Unesco írt ki pályázatot gyerekdalra, amiről a Zeneszerzők Szövetségén keresztül értesültem. Bródy Jánossal megbeszéltem, hogy elindulunk ezen. Nagyon hamar megvolt a dal, de végül nem adtuk be a pályázatra, hanem Koncz Zsuzsa elénekelt és azzá vált, amivé vált. Büszke vagyok rá, és amikor tehetem, magam is eléneklek.

– Ez a dal himnikká vált. Imádkoznunk kell a békéért?

– Amióta élek, valahol mindig háború van, most túl közel van hozzánk. Az állatvilág és a természet egyrészt az élet-halál harcáról szól, másrészt a teremtésről. Az oroszán elejt egy gazellát, mert éhes, de nem irtja ki a csordát. Az ember az egyetlen élőlény, aki erről tud, és éppen azért kellene megzaboláznia az indulatait, mert gondolkodik. Ha nem ennénk meg egymást, akkor csodálatos dolgokra lennénk képesek. Sokkal fenségebb célok elérésére, mint most: olyan dolgok jöhetnének létre általunk, amelyek ma elképzelhetetlenek. Ehelyett azt kell hallgatnom, hogy legyőzzük, megelőzzük, lenyomjuk, ledaráljuk a másikat. Pedig azzal, ha elveszük a másik életét, az nem lesz a miénk, nem száll át ránk. Mi csak a saját életünket tudjuk élni. Én nem vagyok békepásztor, de a gyerekeinket arra kellene tanítani, hogy ez, ahol élünk, nem egy politikai értelemben vett világ, hanem egy Földgömb, az anyatermészet hordozója, aminek mi is része vagyunk, és nem vagyunk felsőbbrendűek.

– Tavaly kapta meg a Kossuth-díjat, idén pedig jubileumra készül. Hogy készül hetvenöt éves születésnapjára?

– Nagyon büszke vagyok a díjra. Nem szoktam ünnepelni az évfordulókat, de idén hetvenöt éves leszek és erre az alkalomra az Erkel Színházban rendezek nagy koncertet, erre készülök mostantól.

Szilléry Éva

Budavári kulturális ajánló

2025. január 10.–február 5.

Jegyek minden programra a www.maraikult.hu oldalon és az alábbi intézményekben, pénztári nyitvatartási időben kaphatók:

MáraiKult pénztár nyitvatartás: **kedd–péntek: 13.00–18.00**, valamint **a program előtt egy órával**.

Jókai Anna Szalon: **szerda: 10.00–18.00**, valamint **a program előtt egy órával**.

I. kerületi nyugdíjasok kedvezményes jegyet válhatnak. A kedvezményre jogosító okmányt a helyszínen kérjük felmutatni.

Márai Sándor Művelődési Ház – MáraiKult

1013 Budapest,
Krisztina tér 1.

MÁRAIKULT

JANUÁR 14., KEDD, 19.00

Zurbó Dorottya és Arun Bhattarai:

A boldogság ügynöke (2024)

MADOKE Filmklub

A filmben Amber házról házra látogatja az elszigetelt falvakat. Rajta keresztül kapunk intim betekintést a bhutáni társadalom hétköznapijaiba: abba, hogy mi teszi őket igazán boldoggá, és egyáltalán, valóban mérhető-e a boldogság? A történet során nemcsak a hétköznapi emberek vágyait ismerjük meg, hanem főhősünk személyes sorsa is kibontakozik, akinek legnagyobb álma, hogy végre szerelemre találjon.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött:

<https://www.maraikult.hu/programjaink>

JANUÁR 15., SZERDA, 18.00

Irodalmi életmetszet Márai Sándor írásaiból

Ismert és kevésbé ismert szövegek mutatják be az életmű 1915–1989 közötti történetét versben és prózában, filmbejátszással. Az est során a legfontosabb városok (Kassa, Budapest, Párizs) és az író-költő kiemelt témái (polgári világ, írói hivatás, emigráció) egyaránt szót kapnak. Előadók: Mészáros Tibor irodalomtörténész, Márai Sándor hagyatékának gondozója, Hirtling István Jászai Mari-díjas színész, érdemes és kiváló művész. Közreműködik: Tárkány-Kovács Bálint cimbalomművész.

Belépő: 3000 Ft.

Kedvezményes belépő (I. kerületi lakosoknak): 1900 Ft

JANUÁR 19., VASÁRNAP, 16.00

Kodzsugukila, a boszorkány

Afrikai mese bábokkal és különleges hangszerekkel

Dzséli, a zenész és varázsló repít bennünket Afrikába, annak is a legkülönlegesebb szegletébe: saját kunyhójába. Zenélés közben meséli el Kalili és Szandzi történetét, és megismerhetünk egy bátor ugróegeret, egy kecses gazellát és a könyörtelen boszorkányt.

Előadja: Danny Bain

Időtartam: 45 perc. Ajánlott korosztály: 3-10 éves gyerekeknek

Belépő: 2000 Ft

Családi belépő (2 felnőtt, 2 gyerek): 6000 Ft

A belépés 2 éves kor alatt ingyenes.

Kodzsugukila, a boszorkány

JANUÁR 22., SZERDA, 19.00**Cseh Tamás dalai a Vodku fiaival**

A Magyar Kultúra Napja és Cseh Tamás születésnapja alkalmából

„2010 hideg telén összeültünk egy pesti kocsmában, kézbe vettük a gitárt, a bőgőt és a hegedűt, és Cseh Tamás dalait énekeltek.” Az első közös muzsikálás másfél évtizedes hagyományra alakult, így hát a Vodku fiai a Magyar Kultúra Napján újra összegyűlnek, hogy megidézzék Cseh Tamás, Másik János és Bereményi Géza dalait, és azt a különleges világot, amelyet ezek a dalok közvetítenek.

A zenekar tagjai:

Bata István – gitár, ének

Nemes Janó – fúvós hangszerek, ének

Szabó Árpád – hegedű, mandolin, ének

Takács Szabolcs – gitár, nagybőgő

Belépő elővételben: 3000 Ft

Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft

JANUÁR 24., PÉNTEK, 14.00**Czeglédi Júlia – Kalandozás a művészetek világában képes divattörténeti előadás**

Szeretet Klub

Az év első Szeretet Klubján Czeglédi Júlia textilművész és vizuális környezetkultúra tanár képes divattörténeti előadását hallgathatják meg a látogatók.

Belépés kizárólag a Szeretet Klub tagjainak!

Klubtagsággal kapcsolatos információ:

kellner.balazs@maraikult.hu

JANUÁR 26., VASÁRNAP, 19.00**Regejáró Misztrál Művészeti Klub**

A Kossuth- és Liszt Ferenc-díjjal kitüntetett együttes magyar és külföldi költők megzenésített verseit, valamint népdalfeldolgozásokat ad elő. A havi klubestek során különböző vendégformációkkal is megismerkedhet közönségünk.

Belépő: 2500 Ft

Kedvezményes jegy: 2000 Ft

JANUÁR 28., KEDD, 18.00**Sportkvíz**

Ha a sportcsatornák a kedvenceid, ha már most alig várod, hogy elkezdődjenek a 2025-ös év legizgalmasabb mérkőzései vagy csak szeretnél játszani egy jót, akkor várunk szeretettel januári kvízünkre a Quizlanddel közös szervezésben.

A sport különböző témaköreit átölelő kérdésekkel, rejtvényekkel, képekkel várunk benneteket a Quizlanddel közösen, hogy versengjete egy nagyot a többi csapattal!

Csapatlétszám: 2-5 fő. A férőhelyek száma limitált.

Belépő: 1000 Ft/fő

JANUÁR 30., CSÜTÖRTÖK, 19.00**Hot Jazz Band**

Fényes Szabolcs szerzeményei – Jazzmester

Az idén 40 éves Hot Jazz Band a kezdetektől hűen állítja színpadra a korai jazz és a két világháború közötti magyar könnyűzene klasszikusait vagy épp elfeledett dallamait. 2025-ös Jazzmester-sorozatunk vendége Márai születésének 125. évfordulója alkalmából kifejezetten magyar szerzők szerzeményeit hozza el nekünk a 20-as, 30-as évekből: Fényes Szabolcs, Eisemann Mihály, Ábrahám Pál dalai és a magyar film hőskorának slágerei ismét visszaköltöznek az egykori Budai Polgári Casinóba.

Belépő elővételben: 3500 Ft

Előadás napján a helyszínen: 4000 Ft

FEBRUÁR 6., CSÜTÖRTÖK, 19.00**Az ezerarcú klasszikus gitár.****Csáki András gitárművész koncertje**

Krisztina Klasszik

Csáki András Liszt Ferenc-díjas előadóművész a klasszikus gitár sokszínű világába kalauzolja hallgatóságát. A ma ismert klasszikus gitár mellett felcsendül a hangszer 200 évvel korábbi változata is, amely kinézetében és hangzásában kissé eltér a mindenki által ismert gitártól. A közel egyórás koncert gerincét a gitárrepertoár népszerű művei alkotják, a késő reneszánsz lantfenomén John Dowland kompozícióitól a XX. századi spanyol gitárművész, Regino Sainz de Maza műveiig.

Házigazda: Liber Endre

Belépő elővételben: 2000 Ft.

Előadás napján a helyszínen: 2500 Ft

Virág Benedek Ház

JANUÁR 16., CSÜTÖRTÖK, 18.00**Grafikai gondolatok II.****Válogatás a Magyar Grafikusművészek Szövetsége tagjainak alkotásaiból***Kiállításmegnyitó*

A kiállítás a különböző technikákon keresztül – litográfia, szitanyomat, rézkarc, akvatinta, fametszet, linómetszet, és vegyes technikák – igyekszik panorámaképet adni a kortárs magyar grafika útjáról. A szövetség a magyar kultúra köréhez tartozó hivatásos grafikusművészek csoportja. Célja, hogy segítse a tagok alkotóművészeti tevékenységét kiállítások szervezésével, ösztöndíjakkal, szakműhelyekben való részvételükkel, alkotásaik népszerűsítésével.

A kiállítás kurátorai: Gyórfy Sándor, Kiss Zoltán

A kiállítás január 31-ig tekinthető meg.

JANUÁR 24., PÉNTEK, 19.00**Pribojszki Mátyás Szájharmonika Klub**

Pribojszki Mátyás szájharmonikás, énekes, dalszerző előadóművész immár 15 éve, havi rendszerességgel működő klubja, amelynek jó ideje a Virág Benedek Ház ad otthont. A kiváló hangulatú esteken, koncerteken minden alkalommal meghívott vendégek, valamint alkalmi közreműködők színesítik a programot igazi örömmel.

Belépő: 2500 Ft**Kedvezményes jegy: 2000 Ft**

1013 Budapest,
Döbrentei utca 9.

Jókai Anna Szalon

1011 Budapest,
Iskola utca 28.

JANUÁR 23., CSÜTÖRTÖK, 19.00**Für Anikó és Hrutka Róbert: Minden titok***zenés irodalmi est*

Für Anikó, Jászai Mari-díjas színművész, érdemes művész és Hrutka Róbert, Fonogram- és Artisjus-díjas zenész, zeneszerző, közös estjén Ady Endre, József Attila, Kaffka Margit, Bereményi Géza, Zelk Zoltán, Erdős Virág, Pilinszky János költeményei hangzanak el Hrutka Róbert által megzenésítve.

A „Minden titok” egy varázslatos utazás vers és dal között, könnyed, lélekfrissítő, zenés irodalmi inhaláció két kiváló művész előadásában.

Belépő elővételben: 3000 Ft**Előadás napján a helyszínen: 3500 Ft**

Für Anikó

JANUÁR 29., SZERDA, 18.00

Vox Hungarica Női Kar újévi koncertje

A VOX Hungarica Női Kar 1989 őszén alakult elsősorban a Magyar Rádió Gyermekkórusának volt tagjaiból, de karnagyuk, Dr. Döbrössy János szervezésével főiskolások és más, énekelni szerető tagok is csatlakoztak hozzájuk.

A kórus a szalonban próbál minden héten. Újév alkalmából egy kellemes koncerttel örvendeztetik meg közönségüket.

A belépés ingyenes.

JANUÁR 30., CSÜTÖRTÖK, 10.30

Versek a vizekről, patakokról, folyókról, tavakról

Az Irka kör januári előadásán közönségünk a vizekről, folyókról szóló versekből hallgathat meg összeállítást.

A belépés ingyenes.

JANUÁR 31., PÉNTEK, 18.00

Francisco Goya – A besorolhatatlan festő

A művészettörténet mesterei előadássorozat

Az előadássorozat célja, hogy az európai művészettörténet kiemelkedő mestereinek életművét időrendben bemutassa.

Az előadás Francisco José de Goya y Lucientes stílus kategóriákba nehezen besorolható, saját korát megelőző művészetével foglalkozik.

A sorozat házigazdája és előadója:

Gimesy Péter művészettörténész, filozófus

Belépő: 1000 Ft

FEBRUÁR 5., SZERDA, 18:00

Mecénások - avagy a zenetörténet hátttere

Haydn és Eszterházy Fényes Miklós

Diplomaták, politikusok, királyok, egyházi személyek, arisztokraták, valamint polgárok – egytől egyig fontos szereplői a zenetörténetnek. Ők azok, akik megrendelték a zeneműveket, támogatták a zeneszerzőket és akiknek az egyetemes zenetörténet igen sokat köszönhet.

A Vízizene sorozat házigazdája, Eckhardt Gábor Liszt-díjas zongoraművész fiatal tehetségek közreműködésével ezeket a személyeket idézi meg a már megszokott könnyed, élvezetes stílusával.

Az eseményre a belépés díjtalan, de regisztrációhoz kötött: info@budaipolgarikozosseg.hu

1015 Budapest,
Batthyány utca 26.

Vízivárosi Klub

JANUÁR 29., SZERDA, 17.30

Az istenek szigete - Indonézia (Bali)

Világjáró ismeretterjesztő előadássorozat

Bali az Indonéziához tartozó Kis-Szunda-szigetek legnyugatibb tagja, úgy is szokták emlegetni, hogy az „istenek szigete”. A világ egyetlen helyén sincs annyi templom és szentély, mint ezen a kis területen. A sziget változatos felszínének képződményei a tűzhányók, melyek tövében teraszosan művelt rizsföldek fekszenek. A sziget ősi lakói a bali agák, akik a globalizáció ellenére igyekeznek egykori életmódjukat fenntartani: harci kakasokat tenyésztenek, szőnek és faragnak. A gamelán-zene nyomán pedig igen színes a táncművészetük.

Előadó: Elter Károly

Belépő: 1000 Ft

Borsos Miklós Emléklakás

1014 Budapest,
Úri utca 6.

JANUÁR 27., HÉTFŐ, 14.00

Borsos Miklós halálának 35. évfordulója

Borsos Miklós halálának 35. évfordulóján koszorúzással tisztelgünk a művész sírjánál a Farkasréti Temetőben. Ezt követően meghitt koncertre kerül sor Györffy Gergely hegedűművész előadásában a Borsos Miklós Emléklakásban, majd a művész életéről, munkásságáról és örökségéről beszélgetünk tanítványokkal, barátokkal és tisztelőkkel.

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött.

Regisztráció: tel.: +36-70/379-8680,

e-mail: borsosmikloselekhaz@maraikult.hu

Várnegyed Galéria

Csanády András
A kürtös, 1976, linómetszet

1015 Budapest,
Batthyány utca 67.

JANUÁR 29., SZERDA, 18.00

Színes Téli Tárlat

kiállításmegnyitó

Negyedik alkalommal rendezik meg a Budavári Bolgár Nemzetiségi Önkormányzat téli tárlatát a Várnegyed Galériában. A kiállításra, mint ahogy eddig is, örömmel jelentkeztek a Magyarországon élő bolgár, vagy a bolgár művészettel szorosan kapcsolatban lévő művészek. A Téli Tárlat fontos missziója, hogy a mai égető problémák és kaotikus események keresztüzével terhelt mindennapokba egy kis vidámságot, örömet, de legfőképpen szeretetet adjon. Szükségünk van erre a csodaszép és színes élményre.

Kiállító művészek: Gendova Miroljuba, Orosz Klaudia, Koncz-Maevszka Borjana, Kneisz Eszter, Kozsuharov Ognian, Kozsuharov Zsuzsanna, Hrisztova Diljana, Vladimirova Milena, Balkanski Nenko, Bozsukova Zsenia, Turi Mária, Ullmann Katalin, Lukács Péter

A kiállítás február 28-ig tekinthető meg.

A kiállítást megnyitja: Doncev Toso író

Csanády András életmű-kiállítás

Csanády András Munkácsy-díjas grafikus- és festőművésznek, a Magyar Képzőművészeti Egyetem címzetes tanárának, 95. születésnapja alkalmából életmű-kiállítást rendezünk a Várnegyed Galériában.

Csanády András Budán született és él ma is. A család ezer szállal kötődik az I., II. és XII. kerülethez. Határozott vonalvezetésű erőteljes grafikákat alkot, elsősorban linó- és fametszetekeket készít. Többször szerepelt a Magyar Nemzeti Galéria, az Ernst Múzeum és a Műcsarnok csoportos grafikai tárlatain. Művei megtalálhatók a Magyar Nemzeti Galéria és a Petőfi Irodalmi Múzeum gyűjteményében.

A kiállítás 2025. január 18-ig tekinthető meg.

T
KÉP
R

· GALÉRIA ·

1016 Budapest,
Krisztina krt. 83-85.

Tér-Kép Galéria

JANUÁR 23. CSÜTÖRTÖK 18:00

Baksai József kiállítása

kiállításnyitó

Baksai József az 1980-as évek végén kezdett rusztikus felületű olajfestményeket készíteni. Idővel egyre vastagabb festékrétegeket alkalmazott, és gyakran pusztán kézzel, szinte szobrászként formálja a vásznat. Műveinek lényeges jellemzője a háromdimenziós, tapintható élmény, amely erőteljes expresszív hatást kelt. Festészetével párhuzamosan grafikával is foglalkozik – a különböző anyagokkal és technikákkal (enyvezés, ragasztás) kombinált rajzait, az előbbiekkal ellentétben érzékenyen finom vonalvezetés és visszafogott színvilág jellemzi.

Kurátor: Nagy Nikolett Colette

A kiállítás február 28-ig tekinthető meg.

Állandó programjaink

· MÁRAIKULT ·

Tahiti tánc

Táncóra azoknak, akik szeretnék a polinéz szigetvilág életvidám, energikus táncaival megismerkedni.

Kezdő órák minden hétfő és szerda 18.00–19.20

Az első óra ingyenes.

Elérhetőség: info@tahititanc.hu és www.tahititanc.hu

Kerekítő foglalkozás Bogdán Dórával

Ölbéli játékok a Kerekítő mondókáskönyv-sorozat játékaiban, hangszerjátékkal, dalokkal.

Kedd 10.00–10.30: Kerekítő Mondókázó (0-3 év)

Kedd 10.45–11.30: Kerekítő Manó Torna (1-3 év)

Óradíj: 2800 Ft, Bérlet: 13 000 Ft/5 alkalom

Elérhetőség: www.kerekito.hu, +36-30/205-5703

Szenior örömtánc

„A zene örök, a tánc öröm.” A Szenior örömtánc nem hagyományos társastánc vagy tánciskola időseknek; ez egy közösségi és társasági élmény, amely a tánc örömet helyezi a középpontba.

Kedd 14.00–15.00

Óradíj: 1500 Ft

Elérhetőség: Csókás Viki

csokasviki.23@gmail.com, +36-20/ 777-6434

Alakformáló konditorna

A jó erőnlét, a hajlékonyság, az egészség és a harmónia érdekében különféle izmok erősítését végezzük minőségi, a Kárpát-medence kincsestárából merített zenére.

Minden kedd és csütörtök 17.00–18.00,
szerda és péntek 9.00–10.00

Óradíj: 2000 Ft

Elérhetőség: Tóth Ildikó, fecske.torna@gmail.com

Maminbaba: Fitnesz – Hordozás – Közösség

A Maminbaba hordozós latin fitnesz igazán szórakoztató, mégis intenzív, csinosító mozgásforma kisbabás és várandós anyukáknak babahordozási segítséggel.

Csütörtök 10.00–11.00

Óradíj: 3500 Ft

Bérlet: 10 000 Ft /3 alkalom, 15 000 Ft /5 alkalom

Elérhetőség: Horváth-Kostka Zsófia: kostkasz@gmail.com

Hatha jóga 40+ korosztálynak

Minden ember megérdemli a testi – lelki nyugalmat, az erőt, amit megkaphat a jóga gyakorlása által. A követők idős korban is hajlékony, egészséges testnek örvendhetnek.

A test a lélek temploma, vigyázni kell rá!

Csütörtök 18.30–19.30

Óradíj: 3000 Ft

Elérhetőség: Hidvégi Eszter: +36-30/971-0055

Budavári Mozgássérült Szervezet klubnapja

Az I. kerületi Mozgássérültek Klubja – akadálymentesített környezetben – minden hónap első keddjén örömmel várja tagjait klubnapjára. Ez remek alkalom arra, hogy a tagok együtt tölthessék az időt és kikapcsolódhassanak.

Minden hónap első keddjén 14.00–16.00

A belépés díjmentes.

Elérhetőség: dr.szalko.anna@gmail.com

Léleksimogató Rák Kati színművésznővel

A belépés ingyenes!
Minden szerda 10.30–12.00

Vox Hungarica Női Kar próba

Karnagy: Dr. Döbrössy János
Minden csütörtök 17.30–19.30

Irka Kör

Minden csütörtök 10.00–12.00, a belépés ingyenes.

Baba-mama Klub

Ha (ki)kapcsolódna vagy szabadon beszélgetne egy támogató közegben, itt bátran megteheti!
Minden hétfő 10.00–12.00
Elérhetőség: Móga Piroska: +36-20/327-3634
A belépés ingyenes.

Agyagozás gyerekeknek

A foglalkozást Sztankay Bedők Bea, keramikusművész vezeti. A részvétel négyéves kortól ajánlott.
Minden hétfő 17.00–18.00
Belépő: 2500 Ft/alkalom
Elérhetőség: info@lilisuli.hu, +36-30/982-0392

Szenior gerinctorna

Az órák fő célja a helyes testtartás kialakítása, a testtudat fejlesztése valamint az erő és rugalmasság megőrzése.
Minden szerda és péntek 10.00–11.00
Belépő: 2000 Ft
Elérhetőség: Mándli Mónika mandlimonika@gmail.com

Magyar népmesekör

Várunk minden 14 év feletti meséslelkű fiatalot és felnőttet a magyar népmesekörünkbe!
Minden hónap harmadik szerda 18.00–19.30
Elérhetőség: Kiss Ágnes, kagnes22@gmail.com, +36-70/210-4706
A belépés ingyenes.

Meridián 3 - 1 - 2 torna

Az órák fő célja a helyes testtartás kialakítása, a testtudat fejlesztése, az erő és rugalmasság megőrzése. A gyakorlatok rendszeres végzésével sokat tehetünk egészségünk javításáért, mert jótékonyan hatnak a testre, a lélekre és a szellemre is.

Minden csütörtök 17.00–18.00

A belépés ingyenes.
Elérhetőség: Kiss Ágnes, kagnes22@gmail.com, +36-70/210-4706
A csatlakozásra folyamatosan van lehetőség.

Gombfoci Klub

A Gombfoci 11 Egyesület minden pénteken várja a játékoskedvű érdeklődőket minden korosztályból.
Péntek 17.30–21.00
A belépés ingyenes.
Elérhetőség: Kocsis Gábor, +36-20/509-2045

Színkép színjátszó- és drámafoglalkozás

A színkép olyan fejlesztő színjátszó- és drámafoglalkozás, amelyen a gyermek személyisége fejlődik, kreativitása pedig teret talál.
A foglalkozást 6-11 éves korig ajánljuk.
Minden páros szombat 9.30–12.30
Belépő: 6500 Ft, testvérkedvezmény: 6000 Ft
Elérhetőség: Patocskai Katalin, patocskatica@gmail.com

Társalgási angol

Ha szeretné felfrissíteni angoltudását, vagy bővítené szókincsét, szeretettel várjuk Társalgási angol klubunkba.
Minden páratlan szombat 10.00–11.00
A belépés ingyenes.

Testvérvárosi Egyesület Klubnapja

2025. január 17., 15.30,
Kitekintés
Beszélgetés az új évben várható testvérvárosi eseményekről és tervezett látogatásokról.
Bővebb információ és elérhetőség:
Csorba Zoltánné Váry Katalin, +36-30/549-6657

Fiókban lapuló képeket keres a Fortepan Budapest ostromáról

Budapest 1944-es ostromának 80. évfordulója alkalmából a Fortepan és az Eidolon Centre közös képmentési akciót indít, amelynek célja, hogy rátaláljanak azokra a lappangó, magánkézben vagy archívumok feldolgozatlan anyagaiban rejtőző, eddig nem látott fotográfiákra, amelyek a II. világháború budapesti ostroma során készültek. Várják mindazok jelentkezését, akik birtokában olyan fotóemlék van, amely 1944-ben készült az ostrom alatt álló városban, vagy bármilyen módon kapcsolódik Budapest ostromához.

1944 telének két hónapjában a Budapesten rekedt civilek néhány hét alatt át kellett élnék a város jelentős részének pusztulását, a zsidó lakosság gettóba terelését és tömeges likvidálását, a nyilas terrort, a német és orosz katonai megszállók durva beavatkozását, a magyar államiság szétesését és egy új világ véres születését. Mindezt légópincékbe szorulva, életveszélyben és kiszámíthatatlan erőszakhullámok közepette, nélkülözve, áram, víz és élelmiszer nélkül. Az ostrom időszakából alig rendelkezünk olyan ismert fotóval, amely a budapestiek mindennapjait mutatná be. De a budapesti gettóból is elenyészően kevés fotográfia maradt fent, mint ahogy a málenkij robotra hurcoltak sokaságának története sem dokumentált kellően.

A Fortepan és az Eidolon Centre épp ezért várja mindazok jelentkezését, akiknek a birtokában van e korszakban készült fotó. A képeket – együtt a már ismert képanyagból készült válogatással – 2025 őszén, Budapest ostromának 80. évfordulójá-

Fotó: Fortepan/Nagy Emese

Az ostrom nyomai Hadik András szobra körül, 1945

ra emlékezve a Fortepan és az Eidolon Centre által szervezett kiállításon tervezik bemutatni.

A Fortepan egy szabad felhasználású, közösségi fotóarchívum, ahol több mint 200 ezer archív fénykép böngészhető és tölthető le ingyenesen, jó minőségben. Az Eidolon Centre for Everyday Photography a világ első privát fotográfiával foglalkozó nemzetközi platformja, amely az amatőr-, családi-, hétköznapi fotó kutatásával, bemutatásával, megőrzésével és népszerűsítésével foglalkozik.

VN

BÉLYEGEK A PÉNZ VILÁGÁBAN – A BÉLYEG MINT FIZETŐESZKÖZ

Január 28-án nyit a Pénzmúzeum legújabb időszak kiállítása a Bélyegmúzeummal közösen. Közel 200 év bélyegtermésének legértékesebb darabjai várják az érdeklődőket. Ismerje meg a bélyeg történetét és művészetét, merüljön el a múlt izgalmas részleteiben!

A BELÉPÉS INGYENES! | 1122 Budapest, Krisztina krt. 6.

Hétfő, szerda és péntek: 8:00 – 17:00 | Kedd: zárva | Csütörtök: 8:00 – 19:00 | Szombat – vasárnap: 10:00 – 18:00

Linzi lépcső

Budapest utcaneveiről írott tanulmányában Dr. Gallina Frigyes így morgolódik 1930-ban a Városi Szemle hasábjain: „A Várban annyi hangulatos név kínálkozna. Miért nincs Nándorfehérvári kaputér, emlékezéssel a nagy törökelleni küzdelmekre? Miért nincs a nem oda illő Linzi lépcső helyett Kuruclépcső vagy Labanclépcső, ami hangulatot lehelne, visszarakná a vén város arculatára a régi patinás budai színeket?”

Ami a Linzi lépcsőt illeti, lehet, hogy igaza van a székesfőváros tanácsnokának, amikor így dohog, én magam sem tudom a névadás eredetét, de az tény, hogy 1850 körül már létezik a Linzer Gasse elnevezés, sőt Buza Péter és Ráday Mihály szerint a név 18. századi.

Mi az, amit erről a lépcsőről tudunk? Ház nem számozódik rá, írja az 1998-as utcanévlexikon. Ma valóban nem, de hajdanán nyíltak rá kapuk. A Pesti Hírlap 1913-as apróhirdetésében a Linzi-lépcső 6. szám alatt lakó masszírozónó „ajánlkozik házakhoz kizárólag hölgyeknek”. Az Esti Újság 1938 januárjában pedig arról ad hírt, hogy „vasárnap hajnalban betörést kíséreltek meg Sissovicz Józsefnek, az Autótaxi rt. vezérigazgatójának a Linzi-lépcső 6. szám alatt levő villájába”. Két férfi próbált behatolni az előszoba ajtaján, de – micsoda szerencse! – „a vezérigazgató éppen akkor tért haza, és sofőrjével ártalmatlanná tette hivatlan vendégeit”.

Az Esti Kurir 1928. május 10-i száma pusztító szélviharról tudósít. „Ma reggel hat órakor Budapest belső területén orkánszerű szélvihar keletkezett. A tomboló szél háztetőket, templomtornyokat rongált meg. Budán, az úgynevezett Linzi lépcsőnél nyolcvanéves tölgyfákat szakított ki a szél ereje.”

És nem akarok hinni a szememnek! A Bevilaqua-Mazsary féle mindentudó pest-budai kávéházkönyvben azt olvasom, hogy 1910 és 1914 között török kávéház működött a Linzi lépcső és a Batthyány utca sarkán: „címertábláján ékes arabos írással volt kiírva: Kávé Háné”. Már ez is tetszik, és akkor még azt is megtudom, hogy tulajdonosa Mujaga Topcságics úr, „a budai Boszna-Gyalog-Regement volt zupás őrmestere”.

Vagyis „Csocsó bácsi”. Aki néhány évvel később a Molnár utcában nyit majd vendéglőt. Híres, vagy inkább hírhedt férfiú. A Szózat újdondásza szerint kék szemű, de pillantása nem méla, hanem gyanakvó, fürkész detektívtekintet. Imádják az újságírók, futnak utána. Friss Újság, Magyarország, 8 Órai Újság, Magyar Hírlap, Világ, Az Ojság, Képes Krónika, Bécsi Magyar Újság... Arról híresedett el, hogy 1923-ban az ő Molnár utcai kocsmájában tartottak titkos értekezleteket az államrend megdöntésére, a zsidók megregulázására, valamint Erdély és az összes többi, Trianonban elrabolt országrészek visszaszerzésére szövetkező „ébredők”. Hogy kik ők? Azt nem könnyű megmondani. Elkeseredett székeleyek? Leszerelt katonák? Dühös anarchisták? Diákok, bűnözők, nemzetmentő fantaszták? Gyilkosok?

A Világ így ír róluk 1923. szeptember 1-én, a letartóztatásuk másnapján: „Nem tudjuk, miről diskuráltak tegnap este fojtott hangon tizenkét fiatalember Csocsó bácsi bora mellett. Nem tudjuk, bár sejteni nem nehéz, hiszen ezek a kocsmái konspirátorok nem szándékaikban rejtelmesek, rejtelmes csupán az a sötét varázs, amely összetereleli őket a pincébe, a föld alá, ahová sohasem hat le a nap világossága.”

Ugyanaznap a Szeged című újság: „Feltűnő fiatalemberek bikacsökökkel és ólmosbotokkal felszerelve, ismert alakjai az elmúlt idők éjszakai eseményeinek. Egyetemi hallgatók, tisztok, néhány jobb iparoslegény...”

A Magyar Hírlap 1927 áprilisában: „Csocsó bácsi publikuma először az ő honfitársiból rekrutálódott, jól is ment akkor a vendéglő. Később a közeli Sörház utcából ideszokott az ébredők egy csoportja. A Márfyék. Igen, itt ültek a hívők a piros abroszokkal letakart asztalok mellett a sovány, cvikkeres vezér körül. Esténként itt hajoltak össze titkos tanácskozásokra. Bizony abban az időben Csocsó bácsi kocsmájában nemcsak ízes gulyást, hanem kalandos terveket is főztek.”

Kalandos tervek? Milyen megengedő. Ennél azért az „ébredők”, az Ébredő Magyarok Egyesületének tagjai és szimpatizánsai több figyelmet érdemelnek. Vegyük csak az 1922. április 3-án este végrehajtott Dohány utcai terrortámadást. Nyolc halott, számos meggyomorodott sebesült. Igen, Márfy József és társai követték el. 1921-ben

A Linzi lépcső
Fotó: BTM/Erdélyi Mór

Korábbi
Utcamesék:

Cegléden robbant ekrazit egy zsidó ügyvéd ablakában. Egy évvel korábban Rulf Ilona és a Britannia Szálló. (Aki kíváncsi, keressen rá.) Fenyegető levelek, akár a miniszterelnöknek, rendőrfőnöknek is. Bombák liberális politikusok lakásán, újságszerkesztőségekben, követségeken, szállodákban, zsinagógákban. Kalandos tervek? Voltak persze azok is. Irreguláris alakulatok, katonai titkos társaságok, fegyveres milíciák, különítményesek, karhatalmisták, paramilitáris izék. Rongyosgárda, Kettőskereszt Vérszövetség, Magyar Országos Véderő Egylet. Prónay Pál, Héjjas Iván, Francia Kiss Mihály, Eckhardt Tibor vagy éppen a későbbi miniszterelnök, Gömbös Gyula.

Micsoda idők! Micsoda emberek! A vadnyugat jut eszünkbe, pedig vadkelet ez itt, Közép-Európa szívében. Ne feledjük, éppen csak túl vagyunk a véres és nyomorult világháborún, a véres forradalmakon, vörös- és fehérterroron, az ezeréves ország trianoni „lemészárlásán” és feldarabolásán. Zavaros idők. Mocsok és tisztaság, bűn és erény, embertelenség és önfeláldozás, hősiesség és kegyetlenség, hűség és árulás úgy mosódnak egymásba, mint oldott vízfesték a papíroson. Szinte semmi sem tiszta, semmi sem világos.

Vissza a Molnár utcába. A Pesti Napló újságírója így jellemzi Márffy: „Pápaszemes kis bankhivatalnok közönséges vonásokkal, de konok önteltséggel.” A keresztény nemzeti eszme lovagjának és zászlóhordozójának hiszi magát, holott – természetesen hozzá én – alig három évvel korábban még a proletárdiktatúra Vörös Hadseregének önkéntese. A „Vendéglő a Csocsó Bácsihoz” törzsvendégei közé tartozott Apor Viktor is. A tartalékos honvéd főhadnagy hatalomátvételi terve 1923-ban nagy port vert fel. A „Csocsó bácsi-féle összeesküvés”, így írtak róla a lapok. Komolytalannak is tarthatnánk, lényegében az is volt. De gondoljunk csak bele, hogy Apor olyanokkal haverkodott, mint Prónay és Héjjas. Meg azzal az Ulain Ferencsel, aki ügyvéd, újságíró és fajvédő nemzetgyűlési képviselő volt, és aki akkoriban maga is puccsra készült, és aki kapcsolatban állt egy sereg bajor és más németországi szélsőjobbaldali szervezettel, sőt magával Ludendorff tábornokkal és Hitlerrel is (akik éppen a maguk „sörpucscsára” készültek Münchenben). Ha mindezt számításba vesszük, megmosolyoghatjuk ugyan a „Csocsó bácsi-féle összeesküvés”-t, ahogy megmosolyogta a kortársak többsége is, de a jövődől ismeretében a mi mosolyunk kissé kényszeredett lesz.

1910 körül Topcsagics Mihály még nem volt Csocsó bácsi, a becenevet majd csak tíz év múlva, a Molnár utcában aggatják rá. Csöndesnek mondott, idősödő bosnyák férfi. Boszniában született, természetesen mohamedán, anyanyelvét tekintve horvát, aki egész életében töri a magyart. A Linzi lépcső és a Batthyány utca sarkán lévő török kávézója csöndes, békés hely a Várba vezető árnyas lépcsősor alján. A helyiségben kávéillat és félhomály, a padlón néhány szőnyeg, a falon tábla, rajta pingált betűkkel a tulajdonos neve – Topcsagics Mujaga –, mellette zászlóféle a török félholddal és csillaggal, odább I. Ferencz József császár és király könyomatos portréja, vagy talán Mehmed szultán arannyal nyomott, olcsó vásári képe. (Tíz évvel később, a Molnár utcai borozó falán már Mustafa Kemal, az Atatürk, a törökök atyja képe díszíti majd a falat.) De itt Budán, a vár szoknyáján, az első világháborút megelőző években, még csönd és nyugalom. De azért eszünkbe juthatnak Montesquieu sorai, aki így ír a Perzsa levelekben: „Ha én lennék az ország uralkodója, bezárnám a kávéházakat. Mert akik odajárnak, azok veszélyesen forrongó egyéniségekké válnak.” Khair bég, Egyiptom első török basája állítólag már 1520 körül megfogalmazta ugyanezt: hogy a Káhvé Háné nem más, mint Mekteb Muharabbim, vagyis a lázadás iskolája.

Száraz Miklós György

A Gellért-hegy (Blocksberg) látképe, litográfia, 1825

Piszkavason repülnek és szilaj táncot lejtenek

A Gellért-hegyet évszázadokig a boszorkányok gyülekezőhelyének tartották

A város fölé magasodó Gellért-hegy már az ősidők óta misztikus helynek számít. Sokáig maradt fenn az a hiedelem, hogy a hegyen éjszakánként boszorkányok gyülekeznek, szemmel vernek, ártatlan gyermekeket betegítenek meg, valamint állatalakot öltenek. A későbbi boszorkányperek és a 20. század eleji, a hegy lábánál működött bordélyházak világa is összekapcsolódott ezekkel a hiedelmekkel.

„A boszorkányokról, kan ördögökről azt mondják, hogy ezek az embert megnyergelik és a Szent Gellért hegyére vagy ők tudják hova lovagolnak, az üres szekeret megállítják pusztá nézésekkel, úgy hogy egy tapodtat se mehessen, a tehenet, borjút, kis gyereket, ezer meg ezerféleképpen megronthatják csupán csak szemekkel, nézésekkel is” – e szavakkal korholta híveit 230 évvel ezelőtt Almási Szálai János bánhorváti prédikátor, amiért keresztény létükre csodálatos erőt tulajdonítanak a boszorkányoknak.

ÉVEZREDEK ÓTA MISZTIKUS HELY

A város felé magasodó, sziklás Gellért-hegy már évezredekkel ezelőtt is misztikus helynek számított. Ideális volt a letelepedésre, ezért már az ősidők óta lakott volt: már az i. e. 4. században a kelta eraviszkuszok sánccal megerősített települést létesítettek itt (ennek romjai a mai Citadella alatt húzódnak). A legenda szerint 1046-ban innen taszították a mélybe Gellért-püspököt, Imre herceg nevelőjét, és a ma Sziklatemplomként funkcionáló barlangban élt Szent Iván, a remete, aki szin-

tén gyógyította a betegeket a hegy lábánál működő hévizes tónál. Szent Iván napja ezért is gyógyító erejű, mágikus nyári ünnep. A mai Rudas fürdő helyén már az Árpád-kori kereszties szerzetesrendek is működtettek gyógyító ispotályt, később pedig a törökök létesítettek itt fürdőt, kihasználva a hegy lábánál előtörő hőforrásokat. A hegy körüli vizek gyógyító ereje is fokozták a környék misztikumát.

SZEMMELVERÉS ÉS BOSZORKÁNYSZOMBATOK

A történészek feltételezése szerint a Gellért-hegy a pogány magyarok egyik szent helye volt; talán ezért is választották Gellért püspök kivégzése színteréül. A hegyet a német telepesek később Blocksbergnek nevezték, a német néphagyományban a 18. századtól ezt az elnevezést azokra az elátkozott magaslatokra alkalmazták, ahol rossz szellemek gyülekeztek. A Gellért-hegyen és környékén sokszor gyanús jelenségeket, sötétben bujkáló embereket láttak, ezért nevezhették el németül boszorkányhegynek. Emiatt is tartotta magát az a hiedelem, hogy a Gellért-hegyen éjszakánként boszorkányok gyülekez-

Boszorkányok ábrázolása Martin Le France, *Le champion des dames* című művében, 1451

nek: boszorkányszombaton állatalakot öltenek, piszkavason felrepülnek a hegyre, szilaj táncot lejtenek, vad orgiába bonyolódnak a bakkecskebőrbe bújt ördöggel a holdfénynél, szemmel vernek, ártatlan gyermekeket betegítenek meg.

NYÚJTÓ PANDA, A HAMIS TANÚ

Viszonylag későn, a XVII. század végén találunk először olyan adatot, melyben a boszorkányokkal kapcsolatban Szent Gellért hegye is szerepel, és nem is a fővárossal összefüggésben. Debrecen város jegyzőkönyvében 1682. január 24-én szerepel a hatóság vádja Dániel Kovácsné és Csókási Györgyné ellen, miszerint a vádlottak „Szent Gellért hegyére járó, bűjös-bájos, ódó-kötő, varázsló, másokat megrontó, boszorkány, parázna személyek, orvos is.” Február 2-án a vádlottak kifogást tettek az egyik tanú ellen, a bíróság pedig felszólította őket, hogy bizonyítsák be felszólalásuk alaposágát. Ugyanis „Nyújtó Panda megvallotta volna, hogy ötlet pénzben megfogadták”, hogy a vádlottakra valljanak. A perről egyébként semmilyen más írásos nyom nem maradt fent, az ítéletet sem ismerjük.

PARÁZNA ÉS „GELLÉRTHEGYRE JÁRÓ”

A nagy visszhangot kiváltó perek révén szivárgott át a köznyelvbe a „gellérthegyre járás” kifejezés. A vidéki periratokban ugyanis is „gellérthegynek” hívták azokat a dombokat, hegyeket, ahol a boszorkányok összejöttek, annak ellenére, hogy csak a budai magaslat viselte ezt a nevet. A már említett debreceni per mellett például Vörös Ilona 1741-es paksi boszorkányperében is azt vallotta a vádlott, hogy fekete varjú és holló képében járt hozzá a gonosz, és úgy hívta Szent Gellért hegyére. A XVIII. századi boszorkányperekben is rendszeresen előfordultak olyan vallomások, hogy az illető parázna és „Szent Gellért hegyére járó”.

Bár a boszorkányégetéseknek Mária Terézia intézkedéseinek köszönhetően az 1750-es évek közepétől vége szakadt, a Gellért-heggyel kapcsolatos boszorkányos mendemondák érdekes módon csak ezután kezdtek lábra kapni Budán és Pesten. Vélhetően azért, mert a hegy aljában a 20. század közepéig virágoztak a bordélyok, a kétes erkölcsű nők világa pedig összekeveredett az évszázadokkal korábbi, a hegy túlvilággal és a boszorkányokkal kapcsolatos mítoszaival.

SG

Újjáépítették a Vöröskereszt-székházat

Újabb tájsebet gyógyítottak be a Budai Várban, az eredeti tervek és archív fotók alapján befejeződött az eredetileg 1902-ben átadott Vöröskereszt-székház újjáépítése. A munkálatok során eredeti terveket és korabeli fényképeket követtek a szakemberek, emellett felhasználták a modern technológia vívmányait is. Az új épület külső jegyeiben hűen követi a századfordulón itt állt ötszintes palotát, amelyet Hauszmann Alajos és Hüttl Dezső tervezett.

Ismét látható az épület patinázott díszműbádogos tetőzele, újjászülettek a homlokzati díszek, a sarokkupolák és azok groteszk fejdíszei is. Az épület főbejáratánál újra állnak az oroszlánfejű posztamensen nyugvó dór stílusú, süttöi mészkő oszlopok, amelyek közel négy méter magasak, súlyuk pedig eléri a 2,5 tonnát. Egykori formájában csodálható meg a hajdani díszterem is, amelynek falikárpitja az eredeti szövés-technika és alapanyagok felhasználásával készült. A rekonstruált lépcsőházat ismét a történelmi középcímert mintázó, színes üvegmozaik díszíti. Az üvegtetővel fedett belső udvarban visszaállították az öntöttvas oszlopokat és kovácsoltvas korlátokkal alátámasztott, háromoldali körfolyosót. Az irodaépület további tereiben korszerű belsőépítészeti és épületgépészeti megoldásokat alkalmaztak.

Az 1902-ben épült eredeti Vöröskereszt-székház 1920-tól a Külügyminisztérium otthona lett. Budapest ostromakor több bombatalálatot is kapott: a Színház utcai oldal lépcsőház fölötti emelelei teljesen megsemmisültek, a földemlak beomlottak, a tető kiégett. Újjáépíthető lett volna, de inkább lebontották. A telek a második világháború után jóvátételként az Egyesült Államok tulajdonába került, és ott is maradt 1989-ig, ám közben a szomszédos óvoda is használta udvarként, majd zsilbvásárként funkcionált.

SG

Forrás: Várkapitányság

Az utolsó magyar királykoronázás kulisszatitkai

Díszbe öltöztették a Várat IV. Károly fogadására, tribünök is épültek

II. rész

Miután lapunk előző számában áttekintettük a tragikus sorsú IV. Károly 1916. december 30-ai megkoronázásának előzményeit és a ceremónia menetrendjét, itt az ideje sorra venni trónra lépésének kevésbé ismert mozzanatait. Az emlékezetes eseménysort több olyan apróság is tarkította, amelyek nem adtak okot a bizakodásra: egy rejtélyes merénylet gyanúja, a borongós időjárás és a közvélemény kritikája mind kockázatot jelentettek.

Az Országgyűlés ünnepi ülésétől, a Mátyás-templomi koronázáson át, a koronázási dombi kardvágási ceremóniáig és az ezeket követő, nem nyilvános protokolleseményekig mindent aprólékosan megtervezett a gróf Bánffy Miklós vezette művészeti és műszaki albizottság. Az első világháború árnyékában zajló eseménysorozat azonban nem várt kihívások elé állította a szervezőket.

Hogy milyen baljóslatú történések zajlottak a ceremónia hátterében, azt jól érzékelteti a Mátyás-templom fűtését és világítását korszerűsítő Bánó László gépészmérnök emlékiratából is ismert két momentum, egy valószínűsíthető merényletkísérlet és egy furcsa baleset.

Az oltár előtti, 5 méter átmérőjű lámpakoszorú felhúzásakor vették észre, hogy az alkotmányt tartó négy drótkötélből valaki kettőt mélyen bevágott. Ha ezt nem javítják ki idejében, a lámpák biztosan leszakadtak volna, potenciálisan maguk alá temetve a királyi párt. Az sosem derült ki, hogy szándékos szabotázsról volt-e szó, de a merénylet gyanúja is elég volt ahhoz, hogy rendőrök vizsgálják át a templomot.

Emellett a főoltár fölött palástszerűen elhelyezkedő sátorba rejtett négy díslámpa egyike a december 29-ei főpróbán felrobbant, üvegtörmelékkel szórva tele a környezetét. Hogy ez a nagy napon ne fordulhasson elő, a rendezők sebtében egy 8–10 milliméter vastag, csiszolt üveglapot készítettek, amellyel lezárták az oltár feletti teret. Ennek az üveglapnak érdekes sorsa lett, amiről Bánffy Miklós így számolt be emlékirataiban: „Egy dolog történt, amit a babona felkapott volna, de amelyről azt hiszem, alig tudott valaki. Az a hüvelyk vastag üveglap, amely az oltár fölötti sátor világítását elzárta, a hőségtől kettérepedt, és alighogy a templom végleg kiürült, csapóbárd éllel lezuhant az oltárra.”

Krúdy Gyula egy másik balszerencsés momentumról is fellebentette a fátylat 1924-ben: „A felkenés és a koronázás közötti, körülbelül tízperces idő alatt történt az a fatális dolog, amelyről az akkori magyar újságírók kegyeletesen hallgattak. (...) A koronázási mise azon ceremóniája után, amidőn a hercegprímás a király jobb karját felkenete: a király lelépdelt az oltár lépcsőjén. És a második lépcsőfokon megcsúszott. Megingott alakja. Tisza oldalról egy lépést tesz feléje, mintha segítségére akarna sietni. A hercegprímás elsápadva, megmerevedve tartja áldásra nyújtott kezét. Megingott a király, de nem esett el.”

A koronázási domb, balra a királyi istálló, jobbra József főherceg palotája

Forrás: Facebook

A megkoronázott királyi pár a trónon, dr. Kismarty-Lechner Jenő látványterve

Forrás: Lechner Tudásközpont

A Szentháromság tér az ideiglenes tribünnel

Fotó: Fortepan/Urai Dezső

A koronázási dombon tett kardvágás kapcsán viszont már csak utólag, 1920 táján terjedt el, hogy a Szent Korona megbillett a király fején. Ezt a korabeli fényképek és a koronázásról készült, több mint egyórás filmdokumentáció is cáfolja.

A VÁRI KÖRNYEZET

A Várnegyed akkori épületeinek elrendezése szintén okozott némi fejtörést a szervezőknek. Szablya János művészeti szakíró a Koronázás és művészet című tanulmányában kitér rá, miért lett a tervezettnél végül szegényesebb a díszlet. A vári terek új, ideiglenes ékei a Szent Koronát tartó alakokkal, illetve lovas szobrokkal díszített, fehérre meszelt, nemzeti színű szalagokkal befont és fényfüzerekkel összekötött, címeres pilonok lettek volna. Az idő rövidsége miatt azonban ezek jó része el sem készült. A koronázás napja előtt egyre rosszabbra forduló időjárás miatt pedig sokan aggódtak, hogy a szél a meglévő elemeket is a lovak útjába sodorhatja, tragédiát idézve elő.

Így végül a kőoszlopok csak a Szentháromság tér peremén, a Tárnok utcában és a koronázási menet útvonalának egy részén állhattak fel, a többi szakaszon fából ácsolt, szerényebb változatokat helyeztek ki. A rossz idő a házakról is sok díszet leráncolt, de a Szentháromság téren és az útvonal főbb épületein így is maradhatott a pazar látványt nyújtó zászlóerdő.

A TEMPLOMI BERENDEZÉS KRITIKÁJA

Szablya János azt is leírja, hogy a legtöbb kifogás épp a koronázás fő színhelyét, a Mátyás-templom belsejének kialakítását érte, mivel sokan nem értették, miért kellett átalakítani az eleve pompás belső teret a ceremónia kedvéért.

A fő szempont – mint az egész eseménynél – itt is a vizualitás volt, így még ha idegenül is hatott, ahhoz, hogy a több száz vendég lásson is valamit a fő attrakcióból, lépcsőzetes tribünöket kellett emelni a templomhajókba. Ehhez viszont el kellett bontani az eredeti padosorokat. Emellett egységes és királyi pompát sugárzó megjelenésre volt szükség, amihez a templom belsejét bíbor, arany és fehér színekbe öltöztették. A bíbor díszítés szo-

katlan formákban való elhelyezéséhez a fényviszonyok miatt is szükség volt az alapvetően sötét belső térben.

„Látszólag igénytelen és mégis nagyon jól ható egységes díszítési motívumot teremtettek a művészek azzal is, hogy a bourbon-pármái liliomot, az apostoli keresztet és a régi Mária-zászlók láng-jelképét különféle változatokban alkalmazták” – fogalmaz Szablya.

A SZENTHÁROMSÁG-SZOBOR ÉS A KORONÁZÁSI DOMB

Pogány Móric szobrászmester ötlete volt, hogy a királyi eskü színhelyéül kiválasztott Szentháromság-szobrot ideiglenes, barokkos emelvényvel egészítsék ki, amelyen a király, az egyházi méltóságok és Tisza István miniszterelnök is jól láthatóak lehettek a tömeg számára. Az emelvény terveit Pogány készítette el, a megfeszített tempóban folyó munka és a végeredmény pedig Rákos Manó szobrászmester tehetségét dicsérte.

A Szent György téri kardvágási ceremónia színhelyéül szolgáló koronázási dombot Kós Károly tervezte, amely formavilágában hasonlított I. Ferenc József 1867-es koronázásának hasonló építményéhez (ez a mai Széchenyi István téren állt). A hagyománynak megfelelően a halom az ország minden vármegyéjéből

az ünnepélyre szállított földből épült, és a négy égtáj felé néző, négy feljárata volt. Utólag sokan kritikával illették azt a döntést, hogy a koronázási dombot az esemény után elbontották, mert a jól sikerült alkotás szerintük akár állandó dísz is maradhatott volna a budai várnak.

A NEMZET NÁSZAJÁNDÉKA

A koronázáshoz kapcsolódó tárgyak között kivételes darabot képezett „a nemzet nászajándékát”, 50-50 ezer aranyat tartalmazó, Bánffy Miklós által tervezett ezüst láda. Ennek tartalmát – a bankett 19 fogásával együtt – szociális célokra ajánlotta fel az uralkodópár. A láda tetején látható díszítő angyalokat és a koronát pedig Telcs Ede szobrász és éremművész formálta meg. Az alkotás a mai napig megtekinthető a Nemzeti Múzeumban.

Tari Tamás

A Bánffy által tervezett láda – A koronázási ajándék Forrás: Facebook

Az újévi fogadalmak útvesztőjében

Jövőre elkezdek sportolni. Januártól jobban odafigyelek az egészséges étkezésre. Ilyen és ehhez hasonló mondatokat gyakran emlegetünk az év során, majd december közeledtével még sűrűbben. Az újév mindig is különleges jelentőséggel bírt az emberiség történetében: sokan ezt az időszakot választják arra, hogy új célokat tűzzenek maguk elé. De miért fogadkoznak az emberek újévkor? És vajon mennyire tartósak ezek a fogadalmak?

Az új év új perspektívát és kilátásokat hoz. Lezárunk egy szakaszt az életünkben, ami lehetőséget ad arra, hogy tiszta lappal induljunk. Sokan úgy érzik, hogy január elsejével új fejezet kezdődhet az életükben, emiatt nagyobb bátorsággal mernek új terveket szőni. A fogadalomtétel tulajdonképpen a jövőbe vetett bizalmunk szimbolikus megnyilvánulása. Persze a társadalmi normák is erőteljesen hozzájárulnak ahhoz, hogy úgy érezzük: valamilyen formában változnunk kell.

MIÉRT NEHÉZ MEGVALÓSÍTANI?

A fogadalmaink sok esetben valódi motivációt jelentenek: ha körültekintően fogalmazzuk meg a céljainkat, képesek lehetünk a változás elérésére. Azonban számos tényező nehezítheti a helyzetünket, amelyre érdemes odafigyelni.

- ➔ Túl általános vagy elvont célok: Ha ködösen megfogalmazott, túl általános vagy épp grandiózus célokat tűzünk ki, azt eredményezheti, hogy nem látjuk át a gyakorlati megvalósítás lépéseit. Nem véletlen, hogy a legtöbb újévi elhatározás tiszavirág-életű.
- ➔ A valóságtól elrugaskodott tervek: A tervünk akkor lesz valóban kivitelezhető, ha reális célokra épít, és tisztában vagyunk az eléréséhez szükséges erőfeszítésekkel.
- ➔ Nem belső indítatásból fakadó célok: Akkor tudunk valóban motiváltak maradni, ha céljaink összhangban állnak a

személyes értékrendünkkel és a belső vágyainkkal, hiszen ezek adják az igazi ösztönző erőt. Ellenben, ha az elhatározásunk inkább külső nyomás vagy társadalmi elvárás hatására születik, nehezebben lesz hosszán fenntartható.

- ➔ Türelmetlenség: A sikeres újévi fogadalom kulcsa a fokozatosság. Nem érdemes a teljes életünket megreformáló, mindent megváltoztató lépésekre törekedni! Ha túl gyorsan akarunk túl sokat, könnyen kicsúszhat a kezünk közül az irányítás. Ellenben, ha konkrét, mérhető és elérhető célokban gondolkozunk, akkor jobban tudjuk követni a haladásunkat, örülhetünk a kisebb mérföldköveknek, és tartós új szokásokat alakíthatunk ki.

MIT TEHETÜNK A VALÓRA VÁLTÁSÉRT?

Mindez természetesen nem egyszerű feladat! A motiváció egyre csökken, az emberek nagy része pedig már az első 3 hónapban feladja a fogadalmait. A létünk természetes velejárója, hogy hajlamosak vagyunk elveszíteni a kezdeti lelkesedésünket, megunjuk, belefásulunk.

- ➔ Kis lépések taktikája: Ahelyett, hogy a részleges visszaeséseket kudarcnak élnénk meg, fókuszáljunk inkább arra, hogy átütemezzük vagy akár kisebb lépésekre bontsuk a terveinket.
- ➔ A motiváció (újra) megtalálása: Gondoljuk végig, hogy miért is kezdtek el eredetileg érdekelni ezek a célok, és miként nyerhetnénk vissza a lelkesedésünket.
- ➔ Ha szükséges, engedjük el: Az is teljesen rendben van, ha átértékeljük a múltbeli elképzeléseinket. Néha talán a fogadalmunk elengedése lesz az, ami igazán a javunkra válik.

Hiszen nem mindig a cél a fontos – az odavezető út is épp olyan értékes lehet, még akkor is, ha aztán nem az eredeti elképzeléseinkhez vezet minket. Mind a sikereink, mind a kudarcaink segíthetnek abban, hogy megismerjük a korlátainkat, tanuljunk a tapasztalatainkból, és tudatosabban állhassunk a jövőhöz.

Hegy Zsuzsanna Virág
(x)

mindset
pszichológia

Jelentkezzen be pszichológus szakemberünkhöz!

Időpontfoglalás: +36 70 329 8180 ♦ www.mindsetpszichologia.hu

Szerelemjósítás, arany vízben mosakodás

Az újévi hagyományok közül a lencse fogyasztása, vagyis a bőségvarázslás maradt meg legerősebben, de az év eleji fogadalom már nem a tradícióban gyökerezik, az a modern társadalmak találmánya. Az óév búcsúztatása, az új év köszöntése régen meghatározó eseménysor volt egészen vízkeresztig, területenként eltérő szokásokkal. Ma a jeges fürdés egyre nagyobb divat.

Év eleje még majdnem egy hétig a karácsonyi ünnepekörben telik el, egészen a vízkeresztet követő vasárnapig a katolikus egyház szerint. Háromkirályok napjának is szokás nevezni vízkeresztet, mert január 6-án fejezték ki hódolatukat a Napkeleti bölcsek, Gáspár, Menyhért és Boldizsár a betlehemi jászolban fekvő kis Jézusnak. Vízkereszt ünnepe nálunk mégis Jézus Krisztus Jordán folyóban való megkeresztelkedésének évfordulója miatt vált fontossá. A világban sok helyen nem is a karácsony, hanem a vízkereszt lett a köszöntések és az ajándékozások napja. Fontos leszögezni, hogy nem az újévet köszöntjük év elején, hanem egy mást. A hagyományban pedig a kimondott szónak ereje van.

Az óév búcsúztatása hosszú ideje zajkeltéssel járó akciókkal történik. Ma a sokak által megvetett szilveszteri petárdázásnak is a hangoskodás, a dudaszó és az ének az eredete, amely az óév gondjait hivatott elkergetni. Az éjfélkor szokásos zajkeltésnek azonban inkább az ébresztés az üzenete, vagyis, hogy az újesztendőben se legyünk restek, szorgalmasan dolgozzunk. Faluhelyen az állatok felriasztására szolgált a zajongás.

Az év első napján hagyományosan folytatódta a karácsonyi ünnepekörben elindult házról házra járó köszöntések. Országszerte elterjedt az „Újesztendő vígságszerző” kezdetű egyházi eredetű kántáló ének. Ehhez az aktushoz is tartoznak hiedelmek: a háziak annak örültek, ha először fiú érkezik, mert az szerencsét hoz. Cso-

Fotók: Facebook/Ráckevei Rozmárok

portosan jártak és énekekkel köszöntötték a háziakat, akárcsak advent idején az egymás iránti tisztelet megadásával.

A falusi embernek, aki mezőgazdaságból élt, télvíz idején több ideje maradt köszönteni az ismeretségi körét. Az állatokat ellátta, de a mezőre nem kellett kimennie, így január elején aktív hálalás jellemezte a vidéket. Egyes régiókban úgy tartják, ha az év első napján korán megmosakodunk, akkor egész évben frissek és egészségesek leszünk, de a szerencse is követ bennünket. Ezt sokan úgy mondták, hogy „aranyos vízben mosakodni”, ami annyit jelentett, hogy hajnalban kimentek a kútra, felhúzták a vizet és abban mostak arcot.

A lányok egész télvíz idején azt tudakolták, hogy ki lesz a jóvendőbelijük. Az év fordulóján ezért terjedt el a szerelemjósítás, amire különböző játékok, praktikát vezettek be. Azért volt fontos télen férjet találni, mert régebben a lakodalmakat farsang végéig tartották. A mezőn tavasszal-nyáron annyi munka volt, hogy a földművelők kint aludtak a földeken. Így aztán a lakodalmak a munkabeosztás miatt is télre estek, mert akkor lehetett levágni a borjút, tyúkot, disznót. A szerelemjósításra a legismertebb játék a gombócfőzés volt, ennek során neveket írtak cetlire, amiket belegyúrtak a gombócba. Hitük szerint amelyik utoljára jött fel a víz felszínére, az rejtette a jóvendőbeli nevét.

Közismert és máig talán leginkább élő hagyomány a lencsevés, ami a bőségvarázslás, termékenységvarázslás része. Vélhetően, ha az év utolsó napján mentünk lencsét venni, nem nagyon találtunk már a boltokban. Egyéb szemes termékek fogyasztása is a jólétet vetítette előre.

A víz mint az újévi megtisztulás eszköze a modern társadalmakban is szerepet játszik, talán nem véletlen, hogy az utóbbi években itthon is elterjedt a jeges vízben fürdés, legtöbbször csoportosan, egymást bátorítva.

Szilléry Éva

Miért hasznos a szöveti glükózmonitor a cukorbetegeknek?

Egyre több cukorbeteget láthatunk a karjukra rögzített kis fehér tapaszokkal, az ún. glükózszenzorokkal. Ez az új technológia rendkívül értékes segítséget jelent a cukorbeteg terápiájában, hiszen részletes cukorprofil nyújt, és megmutatja, hogy a különböző életmódbeli tényezők miként befolyásolják a vércukorszint alakulását. Dr. Para Györgyi, a Cukorbetegközpont belgyógyász, diabetológusa beszélt a szöveti glükózmonitorozás előnyeiről.

A technika lényege, hogy a szövetek közötti folyadék vércukorszintjét mérő szenzort a bőr alatti zsírszövetbe helyezik, a mért adatokat pedig a betegek elektronikai eszközön (okostelefon, okosóra) követhetik nyomon folyamatosan, valós időben. A 24 órás szöveti glükózmonitor (CGM- continuous glucose monitor) képes a vércukorszint változásainak folyamatos nyomon követésére, ezáltal érzékenyen jelzi a vércukor-ingadozásokat. Ennek pedig a betegek életminőségének javításán túl a későbbi súlyos szövődmények megelőzésében is nagy jelentősége van.

NAGYOBB RÁLÁTÁS A VÉRCUKORHÁZTARTÁSRA

A legtöbb CGM-rendszer lehetőséget ad arra, hogy a beteg az adatokat megoszthassa kezelőorvosával, dietetikusával, ami több szempontból előnyös. Az adatelemzés a szakember kompetenciája, és segítheti a pontosabb terápiás döntéshozatalt is – ehhez nem szükséges a beteg személyes jelenléte sem. Ezek az eszközök ráadásul előre jelezhetik, és korrekciós javaslatokkal megelőzhetővé teszik a küszöbön álló hipoglikémiát is – amikor a vércukorszint a normális érték alsó határa alá kerül.

A heti vagy akár havi vércukoradatok áttekintése segíthet a minták beazonosításában, így jobban kézben tartható a vércukorkontroll, és javulhat a glükóz céltartományában eltöltött idő. A szöveti glükózmonitor rendszeres használatával a beteg maga is egyre jobban megismerheti vércukorértékeinek alakulását, és betegségének menedzselését (gyógyszereinek, fizikai tevékenységeinek vagy étkezéseinek módosítását) is saját kezébe veheti.

A CUKORBETEGEK ÉTRENDJÉNEK ÖSSZEÁLLÍTÁSA

– A kiegyensúlyozott étrend elősegíti, hogy a vércukorszint normál tartományon belül maradjon, és megakadályozza a hipo- és hiperglikémia kialakulását is – ezáltal az inzulin dózisának beállítása is könnyebb lesz. Azt tapasztaljuk azonban, hogy a megfelelő étrend kialakítása sokszor kihívás elé állítja a betegeket – mondta Para doktornő. „A glükózmonitor viselését többek között azért is szorgalmazzuk a frissen diagnosztizált 2-es típusú cukorbeteg és cukorbeteg kismamák esetében, mert így a páciensek jobban megértik, hogy hatnak az élelmiszerek vércukorszintjükre, és megfigyelhetik azt is, hogy a különböző ételek elfogyasztásának sorrendje befolyásolja-e a mért értékeket”.

A szakember példaként említi a gyümölcsöket, amelyek bár magas biológiai értékkel bírnak, önmagukban fogyasztva azonban mégis könnyen vércukor-emelkedést okozhatnak diabéte-

szeseknél. Fontos tehát, hogy a betegek a gyümölcsöket lehetőleg rostokban, fehérjében, illetve telítetlen zsírokban gazdag élelmiszerekkel (pl. joghurttal, túróval, magvakkal) kombinálva fogyasszák, hogy a vércukorszint emelkedésük lassabb legyen.

HATÉKONYABB GYÓGYSZERBEÁLLÍTÁS

A szöveti glükózmonitor adatainak kiértékelésével a szakemberek látni fogják, hogy a páciens megfelelően tartja-e a diétáját, képes-e jól megbecsülni étkezéseinek szénhidrát tartalmát, az elfogyasztott ételek és italok glikémiás indexét, továbbá, hogy az inzulin dózis megfelelően illeszkedik-e mindezekhez.

Bár a cukorbetegeknek rendszeresen fel kell keresniük a kezelőorvost, a találkozók közti időszakokban a CGM használata nagy segítséget jelent a gyógyszereik beállításához. Ahhoz, hogy megfelelő adatok álljanak rendelkezésre, minimum 14 napon keresztül tartó, legalább 70 százalékos szenzorhasználat szükséges. Ez különösen azok esetében rendkívül fontos, akiknek gyakran vannak hipo- valamint hiperglikémiás kilengéseik.

(x)

Főként az időseknek nehéz az Ügyfélkapu-átállás

A Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ is segít az ügyintézésben

A napokban fontos, mindannyiunkat érintő adminisztratív változás lép életbe: 2025. január 16-tól megszűnik a már jól ismert Ügyfélkapu, helyébe az Ügyfélkapu+ lép illetve lépett, illetve ezentúl a Digitális Állampolgárság Program (DÁP) alkalmazás is használható.

A kormányablakok jelentős ügyfélterhelésnek voltak kitéve január elején, ugyanis rengetegen személyesen kértek segítséget az áttéréshez. Az átállás fő problémája főleg az idősebb korosztálynál jelentkezett, mivel sokan csak régi, nyomógombos telefont használnak, amely nem támogatja a kétfaktoros azonosítást. Hallottunk viszont olyanról is, aki épp az átállás miatt ruházott be okoseszközre. Azt, hogy mekkora volt a gond, a Google-kereső is visszaigazolta, mert az első lehetőségek között ugrott fel a keresőmezőben, hogy Ügyfélkapu+ okostelefon nélkül. Sovány vigasz, hogy ha ezt választottuk, akkor is internettel rendelkező számítógép előtti intézkedésre van, illetve volt szükség, és ezt egy átlagember nem könnyen tudta végigvinni.

Fontos tudni, hogy az EESZT-hez való hozzáférés (így a szakrendelésre való bejelentkezés lehetősége) is értelemszerűen megszűnik, ha nem váltunk legalább Ügyfélkapu+-ra. Aki viszont nem váltott időben, és egészségügyi szakrende-

lésre kell jelentkeznie, annak személyesen kell elmennie és ott időpontot kérnie.

Ha Önnek is gondja akad az Ügyfélkapu+-szal vagy a DÁP-pal, vagy lemaradt az átállásról, forduljon bizalommal a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ, az idősklubok gondozói készsége állnak rendelkezésre.

Az Ügyfélkapu+-regisztrációhoz a következők szükségesek: Ügyfélkapu-regisztráció, ahová felhasználónévvel és jelszóval szoktunk belépni; valamilyen okoseszköz és egy hitelesítő alkalmazás. A kétfaktoros hitelesítéssel már nagy eséllyel találkozunk máshol is, például amikor egy-egy online fizetést, tranzakciót kell a mobilbankunk segítségével megerősíteni.

Visszont ha ezt a feladatsort nem végeztük el időben, tehát a rendszer január 16-i átállásáig, akkor sajnos elveszítjük eddigi, meglévő ügyfélkapus regisztrációnkat, és az újra-regisztrálásért személyesen kell befáradnunk egy közeli Kormányablakba. Itt a személyi igazolvány és lakcímkártya felmutatása után intézkedhetünk. A tervek szerint az Ügyfélkapu+ rendszere 2025. december 31-ig fog működni, utána teljes egészében a DÁP veszi át a szerepet az online állampolgári ügyintézésben.

VN

Tavaszi előkészületi munkák

Látványos munkák most nincsenek, de folyamatosan készülnek a tavaszra a Budavári Játsszóteret Üzemeltető Közhasznú Nonprofit Kft. dolgozói. „Alszik a természet, ezért főként előkészületi munkákon dolgozunk, többnyire műhelyben zajló tevékenységekről van szó” – mondta lapunknak Dobó István, az önkormányzati cég vezetője. Elsősorban padfelújításokat végeznek, a megrongált vagy hibás darabokat bejelentés és a helyiek észrevételei alapján javítják. Az öntözőrendszer előkészítése is most zajlik, főként alkatrészeket cserélnek. Eközben több tíz-

ezer hagymás növény, nárcisz és tulipán várja a tavaszt és a kora nyári időt a földben. A szakemberek a Naphegyen a Pom Pom játszóteret újítják meg éppen, ami hosszú hetekig fog még tartani, hiszen ez egy komplett felújítás. Teljesen új játékelemeket, házikókat is kap a tér.

Az időjárás veszélyei miatt a síkosság-mentesítés is a fő feladatuk. Január első hétvégén felszörták az utakat, de az átmeneti enyhülés után újabb hideg napokat vetítettek előre a meteorológusok, így ezeknek az anyagoknak a beszerzése is soron következik.

Sz. É.

Új fogorvos az 1. számú körzetben

Az 1. számú körzet felnőtt fogorvosi ellátását 2025 januárjától Dr. Tóth Gabriella veszi át Dr. Németh Ágnestől a Budavári Önkormányzat rendelőjében. Dr. Tóth Gabriella 1995-ben végzett a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Fogorvostudományi Karán, majd 1997-ben a fog- és szájbetegségek szakorvosa lett. 2006 és 2022 között családjával az Egyesült Királyságban élt, ahol 12 évet dolgozott fogorvosként. Hazatérése után egy fogászati magánrendelőben dolgozott.

- Rendelő címe: Roham utca 8.
- Rendelési idő: Hétfő-Szerda: 14.00–20.00, Kedd-csütörtök: 8.00–14.00, Péntek: változó
- Időpontfoglalás: 06-70/308-2259
06-1/489-3532

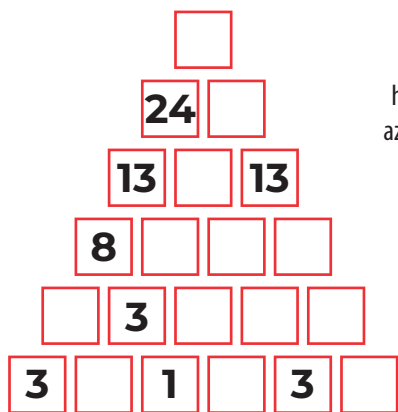

Fotó: Kuthi Áron

KERESZTREJTVÉNY

	◆	NÖVÉNYEK BORÍTÁSA	DOPPINGOL	PIKOJOULE	RÓMAI EGYES	LÁPRÉTI NÖVÉNY	◆
	1						Z
	AZ ING RÉSZE				KERESZTÚL		
	NÉMÁN TŰZŐ!			SZLOVÁK MÁV			
	LABDAJÁTÉK			FÓKUSZPONT			
◆	2	BOJT KÖZEPE!	KARATE RUHA		A VAS VEGYJELE	ÁBÉCÉ 2. BETŰJE	
			ÖTVEN RÓMÁBAN		VEGYJEL KLÓR	ELŐTAG: FŰL	
KIUTASÍTOTT					... CHANEY (SZÍNÉSZ)		
					CSAVAR KÖZEPE!		
SÖTÉT NAPSZAK			ÖTVEN RÓMÁBAN	IDEGEN SZÓBAN TEJ			RÓMAI 10
			TERÜLET JELE	VEGYJEL URÁN			
RYDBERG-ÁLLANDÓ		MŰHOLD FIGYELŐ GÉP			VASÁR NAP, RÖVIDEN	AMÓBA (JÁTÉK)	

GYEREKJÁTÉK

Egészítsd ki a számtornyot úgy, hogy minden mezőbe az alatta lévő két szám összege kerüljön!

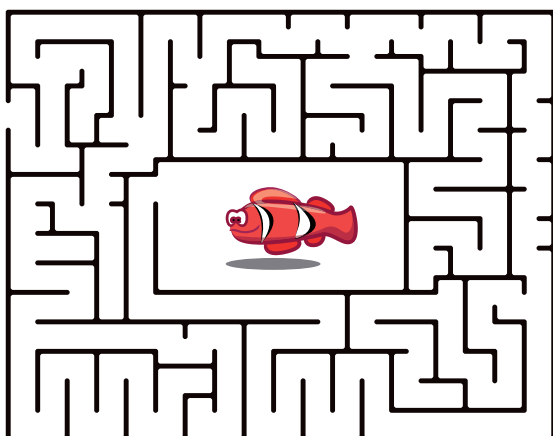
Írd be az üres négyzetekbe a hiányzó számokat!

$$\square : 4 \rightarrow \square + 2 \rightarrow \square - 7 \rightarrow \mathbf{9}$$

$$\square - 9 \rightarrow \mathbf{72} : 3 \rightarrow \square + 7 \rightarrow \square$$

$$\square : 7 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \mathbf{2} \times 3 \rightarrow \square$$

$$\square + 4 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \square + 3 \rightarrow \mathbf{8}$$

Megtalál minket online is:

varnegyed.hu

facebook.com/varnegyed

Kutyával az élet

FOLYTATÓDIK AZ ELŐADÁSSOROZAT

1015 Budapest
Batthyány u. 26.

Helyszín:
Vízivárosi Klub

Január 28.

kedd

18.30

**Hogyan válasszunk
hosszú ideig tartó kutyát?**

Tenyésztés vagy szaporítás,
örökbefogadás, keverék vagy fajtatiszta, kölyök vagy felnőtt?

Február 25.

kedd

18.30

**Hogyan növelhetjük kutyánk
élettartamát?**

Táplálkozás, oltások, mérgezés, élősködők, toklász, hóguta, ízületek

Március 25.

kedd

18.30

**Hogyan kezeljük a váratlan helyzeteket
sétáltatás közben?**

Verekedő kutyák szétválasztása és elsősegélynyújtás kutyáknak

Április 29.

kedd

18.30

**Van-e a kutyámnak viselkedési problémája?
Hogyan kezeljem?**

Félelem, fóbiák, agresszió

Május 27.

kedd

18.30

Gyakorlati képzés a Vérmezőn

(találkozó Babits Mihály szobránál)

Az alkalmak ingyenesek, de előzetes regisztráció szükséges: vizivarosiklub@maraikult.hu

Az előadássorozatot **Böröcz László** polgármester és **Fazekas Csilla** alpolgármester kezdeményezésére az Akela Kutyaiskola szakértője, **Angyal Zsolt** tartja. A résztvevőknek ajándékokkal is kedveskedünk.

• MÁRAIKULT •

BÍZD RÁNK MAGAD 2025-BEN IS!

ÉLMÉNY ÉS INSPIRÁCIÓ
BUDA SZÍVÉBEN